

seaport

TRANSPORT & LOGISTIEK

32e JAARGANG
NUMMER 7 - 2023

al **30** jaar
de juiste koers
WWW.SEAPORT-MAGAZINE.NL

F

Fijne jaarwisseling
en een 'behouden'
nieuwjaar!

seaport
TRANSPORT & LOGISTIEK

WWW.SEAPORT-MAGAZINE.NL

Verschijnt 7 x per jaar
Abonnement m.i.v. 01-01-2022
€ 49,- per jaar (excl. BTW 6%)
Losse nummers € 8,95 incl. BTW
Abonnement loopt van 1 jan. t/m 31 dec.
Opzeggen: via e-mail info@seaport-magazine.nl.

Uitgeverij

Seaport Transport & Logistiek

Redactie

Jos van Dooren
Antoon Oosting
Henk van de Voorde

Advertentie-acquisitie

Seaport Transport & Logistiek
E info@seaport-magazine.nl
I www.seaport-magazine.nl
T +31 (0)6 383 14626

Lay-out & drukwerk

Stationstraat 89
6191 BC Beek
T +31 (0)475 507 207
I www.grafagroepzuid.nl

*Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie of op welke
andere wijze dan ook, zonder voorafgaande
toestemming van de uitgever.*

*Voor informatie die onvolledig of onjuist is
opgenomen aanvaarden redactie en uitgever
geen aansprakelijkheid.*

ISSN: 1387-5671

seaport

TRANSPORT & LOGISTIEK

Voorwoord

De laatste Seaport van 2023 is gericht op veiligheid en industrie. Het bewustzijn van 'safety first' is in de afgelopen jaren flink toegenomen. Strenge veiligheidseisen zijn een must opdat medewerkers aan het eind van de dag veilig en wel huiswaarts kunnen keren.

Port of Moerdijk heeft de ambitie om te excelleren in veiligheid. Bedrijven die zich vestigen op het haven- en industrieterrein Moerdijk zijn verplicht deel te nemen aan de collectieve beveiliging. Samenwerking zorgt voor draagvlak en een echte veiligheidscultuur. Zie het interview met Gijs-Jan Schüssler, programmamanager Veiligheid en havenmeester in Port of Moerdijk.

Lithium-ion batterijen worden vandaag de dag steeds meer toegepast, maar brengen ook het risico van brandgevaar met zich mee. Loxxer uit het West-Vlaamse Roeselare biedt oplossingen voor het veilig opslaan en transporteren van deze batterijen. Het zorgt voor beveiliging én gemoedsrust!

KOK Milieuoopslagsystemen uit het Gelderse Beneden-Leeuwen biedt uitkomst voor de opslag van stoffen onder gecontroleerde temperaturen. De recente uitbreiding naar België markeert een nieuwe fase.

Bij KWS werken alle medewerkers volgens het uniforme veiligheidsprogramma WAVE: Wees Alert Veiligheid Eerst. Veiligheid mag nooit een beperkende factor zijn bij een aanbesteding en moet uit de concurrentiesfeer. Zie het artikel over KWS Roosendaal-Sas van Gent en haar dochterondernemingen Aquavia en M.J. Oomen riool- en betontechniek BV.

Veiligheid en betrouwbaarheid staan ook voorop in het spoorgoederenvervoer. Intermodale operator Trimodal uit Rotterdam Hoogvliet rijdt een shuttle 'precies volgens het spoorboekje' van RSC Waalhaven naar de diepzeeterminals en vice versa. Trimodal hoopt binnenkort ook een eigen shuttle van Rotterdam naar het Oosten van het land te rijden.

In deze uitgave wordt eveneens ingezoomd op de EuroTerminal Emmen-Coevorden-Hardenberg. De gestaag doorgroeiende Euroterminal is de logistieke 'hub' aan de grens van Nederland en Duitsland, zoals voor de aan- en afvoer per trein van groente en fruit en allerlei grondstoffen voor de bouw en infra. In deze Seaport nr. 7 wordt ook teruggeblikt op Offshore Energy, waar CBOX containers op het drukbezochte AYOP-paviljoen als 125e lid van de netwerkvereniging werd verwelkomd.

Inhoud nummer 7-2023

Port of Moerdijk: ambitie is excellente veiligheid	2
Yara Sluiskil borgt grootschalige CO ₂ -reductie	6
Column Conway Advocaten	11
Trimodal mikt op nieuwe spoorshuttles	12
Bridges2000: samenwerken voor een duurzame toekomst	15
EuroTerminal: dé logistieke hub aan de grens	17
ZMC/VHC blijft doorgroeien	18
Diverse machinistenopleidingen bij Heros Sluiskil	20
Loxxer zorgt voor beveiliging én gemoedsrust	25
Nieuws op het Spoor	27
KWS verbindt over land en water	28
KOK Milieuoopslagsystemen: innovatieve klimaatkamers	31
Damen Shipyards: ultramodern Multi-Purpose Vessel	33
Prior Green Energy biedt duurzame oplossingen	34
DSV bouwt duurzaam pharma magazijn	37
Netwerken op Offshore Energy	38
Boekbesprekingen	40

In Port of Moerdijk heerst een echte veiligheidscultuur Ambitie is ‘excellente veiligheid’

Door: Henk van de Voorde

Port of Moerdijk heeft de ambitie om te excelleren in veiligheid en om in 2030 de veiligste haven in de Vlaams-Nederlandse Delta te zijn. Onder het motto ‘Stevig, scherp en slim’ werkt Port of Moerdijk voor de safety en security van het haven- en industrieterrein samen met de gemeente Moerdijk, overheidsdiensten en private partijen. Met onder andere de Stichting Beveiliging Industrieterrein Moerdijk (SBIM) - waarin havenbedrijf Moerdijk en de ondernemers zijn verenigd – dragen zij zorg voor de beveiliging met onder andere surveillancediensten, slimme cameracontrole, preventie-advies en bewaking van toegangswegen en vluchtwegen. Dit gebeurt op een integrale manier waardoor een op informatie te sturen beeld ontstaat.

Ook de haven van Moerdijk heeft te maken met uitdagingen op het gebied van veiligheid en diverse vormen van ondermijning zoals diefstal, smokkel van goederen en mensen, drugscriminaliteit en milieucriminaliteit.

Veiligheidscultuur

Het haven- en industrieterrein Moerdijk behoort wel al tot de best beveiligde terreinen met betrekking tot bedrijven en goederen. Het havenbedrijf van Moerdijk beschouwt veiligheid als randvoorwaardelijk voor zijn ‘licence to operate’. Bovendien zal veiligheid alleen maar belangrijker worden in de huidige maatschap-

pij en er wordt dan ook alles aan gedaan om de veiligheid van werknemers, omgeving en omwonenden te waarborgen. Bedrijven die zich vestigen op het haven- en industrieterrein Moerdijk zijn dan ook verplicht deel te nemen aan de collectieve beveiliging. Samenwerking zorgt voor draagvlak en een echte veiligheids-cultuur.

Ketenpartners

De krachtenbundeling met de ketenpartners heeft geresulteerd in een unieke veiligheidsaanpak in Port of Moerdijk. Er is een publiek-private samenwerking tussen Port of Moerdijk en de op het haven- en industrieterrein gevestigde bedrijven, de gemeente Moerdijk, politie, douane, Koninklijke Marechaussee, Provincie Noord-Brabant, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. Hierin weten alle partijen elkaar formeel en informeel te vinden en ontwikkelen constant door om steeds effectiever en efficiënter samen te werken.

De camera's zijn de ogen van het haven- en industrieterrein.

Haventafel Zeeland | West-Brabant

Daarnaast vormt Port of Moerdijk met de havens van Zeeland de haventafel Zeeland-West-Brabant. Samen zijn ze ook een van de vijf mainports van Nederland. In het programma Mainport Zeehavens Zeeland | West-Brabant bundelen de gemeenten Vlissingen, Borsele, Terneuzen en Moerdijk, Politie, Openbaar Ministerie, Douane, Koninklijke Marechaussee, Belastingdienst en de havenbedrijven North Sea Port en Port of Moerdijk hun krachten. Deze zeehavens trekken samen op in het uitvoeren van een meerjaren veiligheidsbeleid om de zeehavens weerbaar te maken tegen ondermijnende activiteiten én criminelen aan te pakken, zodat het er veilig werken en goed ondernemen is.

SBIM

„Ons streven is excellente veiligheid. Als risicogebied liggen we sowieso onder een vergrootglas. We brengen veiligheid voortdurend op een hoger plan. De SBIM neemt

preventieve maatregelen om risico's van criminaliteit en overlast voor het bedrijfsleven te voorkomen. Om state-of-the-art beveiliging te realiseren lopen tal van pilots met nieuwe ontwikkelingen, zoals projecten die uitvoering geven aan de inzet van slimme hekwerken, drone detectie, 'blinde vlekken'-verdichting, mobiele telefonie detectie, intelligente camera's, maar ook verdere samenwerking tussen privaat en publieke camera-systemen", aldus Gijs-Jan Schüssler, programmamanager Veiligheid en havenmeester in Port of Moerdijk.

Collectieve bedrijfsbrandweer

Gijs-Jan is net terug van een veiligheidstraining in het Franse Vernon. „De training in Frankrijk ging uit van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, waarbij de brandweer industriële brandbestrijding oefende in het kader van de collectieve bedrijfsbrandweezorg voor Port of Moerdijk. Mocht er iets mis gaan dan is het zaak om de schade zoveel mogelijk te mitigeren. In Frankrijk waren er trainingen met 1 op 1 realistische scenario's, met bijvoorbeeld een auto die in vlammen op ging, met klappende banden", vertelt de programmamanager Veiligheid van Port of Moerdijk. „Adequate en alerte collectieve bedrijfsbrandweezorg is een belangrijke randvoorwaarde voor Port of Moerdijk."

Multimodaal knooppunt

Port of Moerdijk is de vierde zeehaven van nationaal belang en de tweede containerhaven van Nederland. Het haven- en industrieterrein Moerdijk ligt centraal in de Vlaams-Nederlandse Delta. Het is een multimodaal knooppunt met verbindingen over de weg, het water, per spoor en buisleidingen.

Camera's

Ruim tachtig camera's registreren al meer dan twintig jaar de bewegingen van mensen en goederen in Port of Moerdijk. Daar komen er het komend jaar nog minimaal twintig bij. De camera's zijn de ogen van het haven- en industrieterrein op alle toegangswegen, de vaarwegen en het spoor. De camera's bij de toegangswegen naar het terrein zijn aangesloten op het landelijke ANPR-netwerk (Automatic Number Plate Recognition). Inmiddels worden in Moerdijk ook camera's uitgerust met scenario herkenning op basis van AI en anomalie detectie. In het veiligheidsprogramma worden de komende jaren nog meer sensoren ontsloten voor een zo optimaal mogelijk beeld van alle activiteiten in de haven. Denk bijvoorbeeld aan het koppelen van weeglussen aan de ANPR camera's. Zo ontstaat een steeds completer beeld om informatiegestuurd te kunnen optreden als nodig.

Logistiek Park Moerdijk (LPM).

Havenbedrijf Moerdijk tekende begin oktober een raamovereenkomst met Bavak Security Group voor de ontwikkeling en implementatie

Het veiligheidscoördinatiecentrum van Port of Moerdijk.

van fysieke beveiligingsmaatregelen voor het nieuwe Logistiek Park Moerdijk (LPM). Het gaat hierbij om toegangsbeveiliging bij alle in- en uitgangen van het toekomstige bedrijventerrein, inclusief de interne verbindingssbaan naar het bestaande haven- en industrieterrein.

Primaire doel

„Gebaseerd op een strategie van 'je komt er wel op, maar niet ongezien vanaf', is ons primaire doel om voor het LPM eenzelfde niveau van 'excellente veiligheid' te realiseren als in de rest van Port of Moerdijk."

Beveiligingsmaatregelen

De overeenkomst met Bavak omvat een brede waaier aan beveiligingsmaatregelen, waaronder toegangsbeveiliging met behulp van geavanceerde speedgates en ANPR-systemen bij alle in- en uitgangen van het LPM, evenals langs de Interne Baan die het LPM voor vrachtverkeer en hulpdiensten verbindt met het bestaande haven- en industrieterrein. Daarnaast zal het openbare gebied binnen het Logistiek Park Moerdijk beveiligd worden via sensoren (multisensorcamera's).

Keurmerk Veilig Ondernemen

Het haven- en industrieterrein Moerdijk ontving anderhalf jaar geleden van de onafhankelijke certificeringsinstantie Kiwa het Keurmerk Veilig Ondernemen. Het is de enige in Nederland van deze omvang met een dergelijk certificaat dat staat voor een gerechtvaardigd vertrouwen in de kwaliteit van de safety en security van het gebied. Door uitvoering te geven aan een maatregelen matrix is de verwachting dat over twee jaar de uitkomsten van de certificering nog beter zijn.

Port Security Officer

Elke havenfaciliteit (Port Facility) dient een Port Facility Security Officer (PFSO) te hebben. Dit staat omschreven in de Internationale Ship and Port Security Code (ISPS Code). Voor elke haven is een Port Security Authority aangewezen; in Nederland de burgemeesters van de havengemeenten. De burgemeester van de gemeente Moerdijk heeft - als autoriteit voor havenveiligheid - de havenmeester van het Havenbedrijf Moerdijk aange-

Vervolg op pagina 5

Gijs-Jan Schüssler, programmamanager Veiligheid en havenmeester in Port of Moerdijk.

**Zeehaven IJmuiden ligt buiten de sluisen,
direct aan open zee en op 20 minuten afstand
van Luchthaven Schiphol.**

Kernactiviteiten:

- Dagelijkse ferrydienst IJmuiden-Newcastle en cruisehaven
- Draaischijf voor vis
- Basislocatie voor de offshore industrie
  - Veel ervaring en expertise in olie en gas offshoreprojecten
  - Thuishaven voor aanleg, installatie en onderhoud van diverse windparken op de Noordzee
  - Internationaal georiënteerd

De haven van IJmuiden is
veelzijdig en uniek gelegen

Zeehaven **IJmuiden NV**

Postbus 541, 1970 AM IJMUIDEN, The Netherlands
Dokweg 17-A, IJmuiden
+31 255 547000
info@zeehaven.nl

www.zeehaven.nl

wezen als havenveiligheidsfunctionaris (Port Security Officer).

Versterken veiligheidsbewustzijn

Gijs-Jan Schüssler houdt zich als Port Security Officer van Moerdijk onder andere bezig met het uitvoeren van risicoanalyses, het toezien op het implementeren van beveiligingsplannen van de terminals en het versterken van het veiligheidsbewustzijn. In Moerdijk zijn er 29 terminals ISPS-gecertificeerd, zoals ATM, Shell en CCT (de op een na grootste container terminal van Nederland). De ISPS-certificering betekent dat de terminals ook schepen van buiten Europa mogen ontvangen. Op jaarbasis zijn dat in Moerdijk ongeveer 2.000 schepen.

Havenmeester.

Gijs-Jan is tevens havenmeester van Port of Moerdijk. „Een havenmeester moet zorgen voor een veilige en vlotte doorvaart en goede voortgang van alle nautische kernactiviteiten, zoals toelatingsbeleid en op- en overslag. Daarbij moeten de spelregels duidelijk in kaart worden gebracht.”

Aangescherpte eisen

De functie van havenmeester is steeds belangrijker geworden vanwege de aangescherpte eisen op het gebied van veiligheid, efficiëntie en duurzaamheid. „Een havenmeester houdt zich bezig met het toelaten van schepen in de haven, met het aanbieden van een ligplaats en het erop toezien dat men zich ordelijk en veilig gedraagt. Schepen mogen van elkaar geen last ondervinden. Onveilige situaties leveren vertraging op, waardoor economische belangen worden geschaad. Daarom is het zaak dat risico's worden uitgesloten of in ieder geval zo klein mogelijk worden gehouden. Ook is het belangrijk dat dit continu inzichtelijk worden gemaakt en getoetst. De havenmeester gebruikt hiervoor het nautisch veiligheidsmanagement systeem (N-VMS) en laat zich hierbij adviseren door een Safety Evaluation Board (SEB).”

Havenverordening

Een schip is in feite ook een bedrijf, dat haar activiteiten zo goed en vlot mogelijk moet kunnen afwickelen. Het schip moet zo makkelijk mogelijk de haven binnen kunnen varen. Als alle normale activiteiten in de bedrijfsvoering zijn verricht (laden en lossen, bunkeren, repareren, afgeven van afval), moet het schip weer zo makkelijk mogelijk kunnen uitvaren. De havenverordening beschrijft wat wel en niet mag en wat de spelregels zijn om alles zo goed en veilig

mogelijk te doen. De havenverordening voor Port of Moerdijk beschrijft daarnaast ook een aantal 'landgebonden' spelregels zoals over het illegaal stallen van trailers in het openbaar gebied en het overnachten van chauffeurs, wat niet is toegestaan. „Reden voor ons ook om blauwe zone parkeren in te voeren op het hele haven- en industrieterrein”, zegt havenmeester Gijs-Jan Schüssler.

Diversiteit

De activiteiten van de havenmeester variëren van het geven van ondersteuning aan kleinere schepen die de haven niet goed kennen en het bieden van nautische toegankelijkheid aan grote zeeschepen, tot en met het afhandelen van de facturatie voor het gebruik van de havenfaciliteiten. Daarbij is het essentieel dat er zo maximaal mogelijk gebruik wordt gemaakt van de grootte en de diepte van de insteekhaven. De schepen worden tenslotte steeds groter en komen steeds dieper te liggen.

ISPS-code

In de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) is een internationale standaard ontwikkeld voor een betere beveiliging van zeeschepen en havenfaciliteiten: de in 2002 ingevoerde ISPS Code (International Ship and Port Securitycode). De ISPS-code regelt de veiligheidssituatie aan boord van schepen en op plaatsen waar schip en kade samenkomen. Als een bedrijf aan alle regels voldoet, krijgt het een certificaat en zodoende het recht om de schepen te ontvangen. Er moet bijvoorbeeld voor worden gezorgd dat personen die daar niet mogen komen geen toegang krijgen tot schepen of haventerreinen. Ook moet verhindert worden dat ontoelaatbare wapens en explosieven aan boord van schepen of op de haventerreinen worden gebracht.

Extra hekwerk aan de kade van CCT Moerdijk.

Eerste cross border CCS project ter wereld

Yara Sluiskil borgt grootschalige CO₂-reductie

Yara Sluiskil gaat vanaf 2026 per jaar 800.000 ton CO₂ uitstoot verminderen. Dankzij een investering van 194 miljoen euro borgt de grootste meststoffen- en AdBlue productielocatie in Noordwest Europa grootschalige CO₂-reductie. Het Carbon Capture & Storage (CCS) project in Sluiskil is het eerste ter wereld waarbij de afgevangen CO₂ grensoverschrijdend wordt opgeslagen.

Het project baant een weg voor de Europese CO₂ reductieambitie, waarvan CCS een belangrijk onderdeel is. De investering werd op dinsdag 21 november officieel bekend gemaakt door Yara-topman Michael Schlaug in het Conference Center in Den Haag, in het bijzijn van de Noorse ambassadeur Bård Ivar Svendsen en demissionair minister Micky Adriaansens van Economische Zaken en Klimaat.

Maatwerktraject

Ze feliciteerde Yara met de duurzame investering en sprak over een grote stap die veelbelovend is voor de toekomst. „Investerings van bedrijven in een duurzame toekomst zijn de basis van de energietransitie. Yara gaat nu in Nederland daadwerkelijk hiertoe over met een ambitieus CCS project. Deze investering is een belangrijk onderdeel van het maatwerk-

Bestaande CO₂ fabrieken op het terrein van Yara Sluiskil waar momenteel afgevangen CO₂ vloeibaar wordt gemaakt om vervolgens te verladen. Op de achtergrond één van de drie ammoniakfabrieken waar de CO₂ wordt afgevangen uit het productieproces. De resterende CO₂ die wordt afgeblazen is te zien als witte pluim uit de stack van de fabriek.

traject waar we met Yara aan werken. Het kabinet heeft besloten om eenmalig 30 miljoen euro bij te dragen. Door hiermee investeringsrisico's te beperken, kan het bedrijf sneller starten om de CO₂-uitstoot fors te reduceren", aldus minister Adriaansens.

Northern Lights

Een dag eerder maakte Yara tijdens de aftrap van de Hydrogen Week in Brussel, in het bijzijn van de Noorse Minister Aasland, al bekend een afnamecontract met Northern Lights te hebben getekend

om CO₂ vanaf 2025 op te kunnen slaan diep onder de Noorse zeebodem. De deelnemende bedrijven achter de joint venture Northern Lights hebben al 25 jaar ervaring met de injectie en opslag van CO₂ in zeebodems.

Decarbonisatie

Yara Sluiskil heeft al meer dan 30 jaar ervaring met afvang, zuivering, vloeibaar maken en vershippen van CO₂. Magnus Ankarstrand, Executive Vice President van Yara International en CEO van Yara Clean Ammonia: „De partners in dit pro-

Detail van de bestaande verlaadinstallatie bij Yara Sluiskil. De koude vloeibare CO₂ wordt per schip vervoerd naar de CO₂ ontvangstinstallatie in Øygarden, gelegen aan de westkust van Noorwegen.

ject weten waarover ze spreken. Binnen het consortium is decennialange ervaring gebundeld om decarbonisatie van Europa waar te maken. Tegelijkertijd biedt dit project unieke kansen voor Yara als grootste speler op het gebied van trading en shipping van ammoniak en een na grootste ammoniakproducent ter wereld."

Nuttige toepassing

Sinds de jaren '80 van de vorige eeuw vangt Yara Sluiskil CO₂ af uit het productieproces. Zo'n 2,2 miljoen ton per jaar. Ruim 60 procent (1,4 miljoen ton) wordt momenteel direct nuttig toegepast als grondstof. Bubbels in frisdrank en bier, Adblue om stikstofuitstoot van dieselmotoren tegen te gaan, meststoffen, levering als groeistof aan kassen, gebruik voor cafeïne-extractie uit koffiebonen, verdovingsmiddel in slachterijen, evenals het vervoer van farmaceutica zoals vaccins zijn een greep uit de vele toepassingen die CO₂ kent.

Verscheept

Deze CO₂ gaat niet in Sluiskil de lucht in maar bij gebruik, zoals het drinken van een biertje. De resterende 800.000 ton, die momenteel als zuivere CO₂ wordt afgeblazen naar de atmosfeer, wordt per 2026 vloeibaar gemaakt en vervolgens verscheept naar Noorwegen om daar permanent opgeslagen te worden in poreus gesteente, 2,6 kilometer diep onder de zeebodem. „Het vloeibaar maken en verscheppen van CO₂ is ook niet nieuw voor Yara Sluiskil en betekent vooral uitbreiding van bestaande activiteiten. Bovendien past het project naadloos in onze visie een flexibele systeemspeler te worden", aldus Luc Cattoir, Plant Manager en Algemeen Directeur van Yara Sluiskil.

Expression of Principles

Met dit project realiseert Yara in één klap meer dan de helft van haar ambitie om 1,5 miljoen ton CO₂ te reduceren in 2030 ten opzichte van 2020. Hiervoor werd op 11 juli een Expression of Principles ondertekend met minister Adriaansens in Den Haag. Samen met andere investeringen die het bedrijf in het achterliggende jaar al uitvoerde of voornemens is de komende twee jaar te doen, kan in 2026 een CO₂ reductie behaald worden van 80 procent.

Cruciale rol

In 1990 stootte het bedrijf nog 5,2 miljoen ton CO₂ uit in Sluiskil en in 2026 zal dit nog maximaal één miljoen ton bedragen. In dezelfde periode nam het volume eindproducten toe van 3 naar 5 miljoen ton per jaar. Het CCS project geeft Yara Sluiskil de positie om een cruciale systeemspeler rol in te nemen in de energietransitie.

Interactieve paneldiscussie in het Conference Center in Den Haag, vlnr presentatrice Laureen Peskens, Michael Schlaug (Vice President Yara Netherlands), de Noorse ambassadeur Bård Ivar Svendsen, Lair Hanzen (Yara International) en minister Micky Adriaansens.

Groene waterstof

Enerzijds wordt CO₂ reductie geborgd via het CCS project en anderzijds werkt Yara Sluiskil parallel aan grootschalige flexibele inname van groene waterstof. Vanaf 2026 staat een aansluiting gepland op de nationale waterstof backbone en in de achterliggende jaren maakte Yara haar fabrieken al gereed voor gedeeltelijke rechtstreekse waterstofinname. Het CCS project borgt te

allen tijde effectieve en snelle CO₂ reductie om klimaatverandering tegen te gaan.

Subsidie

Wanneer groene waterstof beschikbaar komt is er minder CO₂. Om de onzekerheid met betrekking tot voldoende betaalbare groene waterstof kleiner te maken stelt

Vervolg op pagina 9

De CO₂ ontvangstinstallatie van Northern Lights in Øygarden. De CO₂ schepen worden hier gelost in opslagtanks. Vervolgens wordt de CO₂ vanuit deze tanks 100 kilometer uit de Noorse kust opgeslagen in lege gasvelden die bestaan uit poreus gesteente op 2,6 kilometer diepte in de zeebodem.

UW PARTNER IN VEILIGHEIDSOPLEIDINGEN

WAAROM RELYON NUTEC?

- » Wereldwijd erkend en gecertificeerd
- » Hoge trainingsfrequentie op open cursussen
- » Hoge kwaliteit door vakkundig en ervaren personeel
- » Trainingsoplossingen op maat
- » 24/7 toegang tot alle trainingen
- » Opleidingen in het Nederlands, Engels of Frans

**VEILIGHEID IS NIET ALLEEN ONS VAK,
HET ZIT IN ONS DNA!**

CERTIFIED TRAINING PROVIDER

GEWELD WET. 2010 IUGNISA 107.

RelyOn Nutec Belgium bv

Esplanadestraat 1, 8400 Oostende

+32 (0) 59 29 59 10 • info@be.relyonnutec.com

www.relyonnutec.com

De site van Yara Sluiskil.

minister Adriaansens een voorwaardelijke subsidie beschikbaar. De Adviescommissie Maatwerk Verduurzaming Industrie (AMVI) onder leiding van Carolien Gherels bracht hierover een positief advies uit, als onderdeel van de Maatwerkafspraken.

Halvering

Met het CCS project halveert Yara Sluiskil bijna in één klap de lokale CO₂ uitstoot. Ten opzichte van de totale Nederlandse chemische industrie die in 2022 15,8 miljoen ton CO₂ uitstootte betekent dit project een daling van maar liefst 5,1 procent. Dit komt overeen met de CO₂ footprint van 100.000 inwoners, oftewel ruim een kwart van de Zeeuwse bevolking.

Waterstofeconomie

„Yara heeft als koploper het project als complex, maar ook enorm waardevol erva-

De plenaire bijeenkomst in Den Haag, met rechts vooraan Jo-Annes de Bat, Zeeuws gedeputeerde van economische zaken.

Het informele gedeelte met onder andere Manon Bloemer, directeur van de Koninklijke Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie.

ren”, zegt Michael Schlaug, Vice President Yara Netherlands. „Het is de energie die we erin gestoken hebben echter meer dan waard, omdat we hiermee de weg banen voor CCS als technologie in Europa en een impuls geven aan een schone waterstof-economie.”

Key asset

De investering geeft aan dat het Noorse moederbedrijf van Yara de vestiging in Sluiskil als key asset van het concern binnen Europa ziet. „De investering betekent bovendien het behoud van ammoniakproductie en technologische kennis, decarbonisatie van de voedselketen en borgt daarmee strategische autonomie voor Europa.” De Yara-topman onderstreepte tijdens de interactieve paneldiscussie in Den Haag dat het CCS-project nog maar een eerste stap is. ‘This is not the end, it’s just the beginning!’

**VERANTWOORD OMGAAN
MET SCHEEPSAFVAL EN
INDUSTRIEEL AFVALWATER**

- DISPOSAL
- COLLECT
- RECYCLE

Vertegenwoordigd in de grotere havens:

- Amsterdam
- Rotterdam
- Antwerpen
- Gent
- Terneuzen
- Vlissingen

nature group
Martens Renewables
Waste treatment and recycling services

Nieuwdorp
Tel: 0113 - 67 22 10
info@martenscleaning.nl
www.martenscleaning.nl

De KUNST van "GROEN" inzamelen, scheiden én verwerken!

Van Scheepsafval naar grondstof voor een nieuw product.....

Al meer dan 50 jaar is Bek & Verburg voortvarend op het gebied van inzameling van meer dan 180 verschillende scheeps- en offshore-afvalstoffen in de Nederlandse zeehavens. Bek & Verburg is onderscheidend, duurzaam en vooruitstrevend op haar vakgebied. Met de ingebruikname van de Invotis IX is er een nieuwe groene mijlpaal bereikt. Het varen en inzamelen met dit zelf ontworpen inzamelingschip gebeurt volledig elektrisch. Bek & Verburg heeft vestigingen in Rotterdam, Scheveningen, Amsterdam, IJmuiden, Den Helder en Eemshaven.

Bek & Verburg

- Collecting and handling shipping waste
- Trading / Maritime waste specialists

Montrealweg 140
Havennr. 4267
3197 KH
Rotterdam-Botlek
T. 010 - 428 77 44
F. 010 - 428 77 49
i. www.bek-verburg.nl

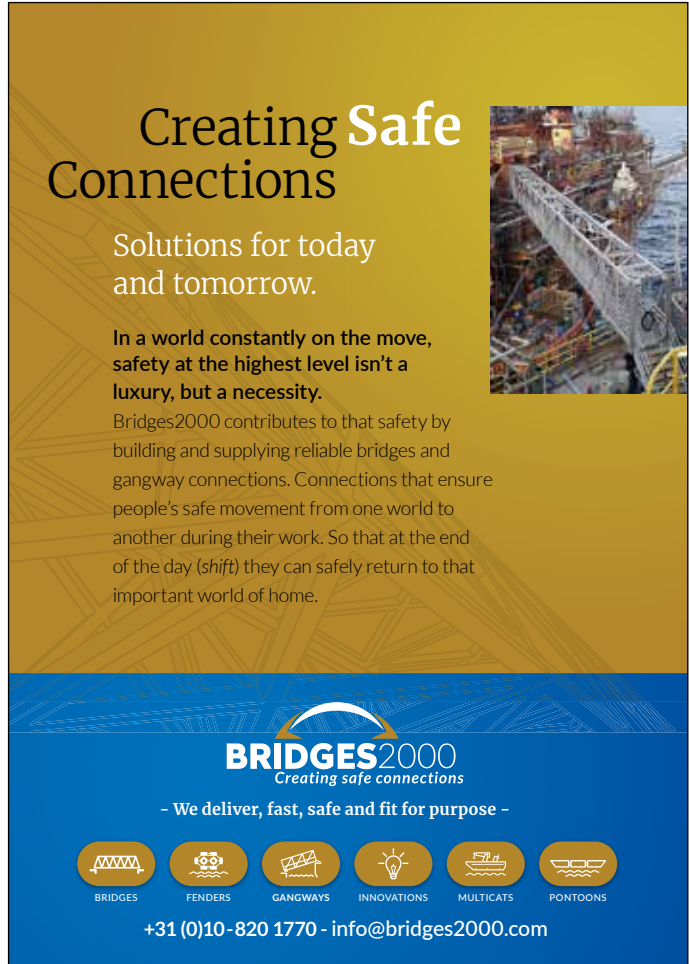
CONWAY
Advocaten & Attorneys-at-law

Conway is a globally active law firm advising and representing clients in complex cases and projects in key industry sectors such as construction and engineering, petrochemical, oil and gas, manufacturing, shipping and trade.

The team at Conway consists of both Dutch advocates and American attorneys-at-law. We are renowned for our international arbitration and cross-border litigation work. Helping solve your toughest and most complex legal issues, wherever you are.

 conway-partners.com

Creating Safe Connections

Solutions for today and tomorrow.

In a world constantly on the move, safety at the highest level isn't a luxury, but a necessity.

Bridges2000 contributes to that safety by building and supplying reliable bridges and gangway connections. Connections that ensure people's safe movement from one world to another during their work. So that at the end of the day (*shift*) they can safely return to that important world of home.

BRIDGES2000
Creating safe connections

- We deliver, fast, safe and fit for purpose -

- BRIDGES
- FENDERS
- GANGWAYS
- INNOVATIONS
- MULTICATS
- PONTOONS

+31 (0)10-820 1770 - info@bridges2000.com

Hotel La Réserve Resort fraai gerenoveerd

Na een grondige renovatie is het gerenommeerde hotel La Réserve Resort in Knokke-Heist onlangs weer heropend. De upgrading zal van La Réserve Resort het eerste vijfsterrenhotel aan de West Zeeuws-Vlaamse kust kunnen maken. Restaurant La Rigue van het hotel staat onder leiding van topchef Peter Goossens. Het biedt ruimte aan 135 gasten.

Het luxueuze La Réserve is al sinds 1949 een begrip. Er is de afgelopen tijd flink geïnvesteerd in het gerenoveerde hotel. Meteen bij binnenkomst al waant men zich in een prachtig paleis. De gloednieuwe entree, met warme romige kleuren, is zeer uitnodigend. Echt een staaltje toparchitectuur.

Complete metamorfose

In het afgelopen jaar was er een complete metamorfose gaande. Naast de gevel en de lobby zijn ook de kamers fraai gerenoveerd. Verder zijn ook de terrassen helemaal vernieuwd. De gasten in het hotel hebben fraai uitzicht op het Zegemeer en het Casino. Het hotel beschikt ook over een wijnkelder en uitgebreide wellness waar momenteel nog de laatste hand aan wordt gelegd.

Zakelijke markt

Het hotel is een aanrader voor de particuliere én de zakelijke markt. Zo zijn er voor B2B alle luxe faciliteiten voor vergaderingen, seminars, congressen en personeelsuitjes. Er is ook een sfeervolle bar.

COLUMN

(Onvoorziene) gevolgen van Brexit

Brexit heeft niet alleen economische gevolgen, maar de terugtrekking van de Britten heeft ook tot gevolg dat zij geen partij meer zijn bij Europese regelgeving en verdragen gesloten door de EU met andere landen. Dit heeft onder andere gevolgen voor de bevoegdheid van rechters. Voor welk forum, welke rechtbank, dient een zaak te worden behandeld?

Voor Nederland zijn van belang de EEX-verordening (ook wel Brussel I-bis), het EVEX II verdrag (ook wel Verdrag van Lugano) en de nationale regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv). Uit artikel 1 Rv volgt dat de Europese verordeningen en de verdragen voorrang hebben op nationaal recht.

Stel je laat goederen over zee vervoeren naar Nederland en bij aankomst blijkt dat er schade of verlies is. In de B/L voorwaarden van een aantal grote containerrederijen (MSC, Maersk, Evergreen, Yang Ming) staat dat alle geschillen dienen te worden beslecht door de *High Court of London*.

Ben je als Nederlandse ontvanger hieraan gebonden of kun je ook naar de Rechtbank Rotterdam (in Nederland exclusief bevoegd voor maritieme zaken (art 625 Rv))? Het Verenigd Koninkrijk is immers geen partij meer bij de Europese regels (of verdragen), die bepalen dat een ingezetene van de EU ook kan worden aangesproken voor een gerecht in een andere lidstaat en dat, indien partijen een forumkeuze overeenkomen voor een gerecht in een lidstaat, zij daaraan gebonden zijn (en de Nederlandse rechter zich dus onbevoegd dient te verklaren).

Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen twee situaties. (1) de verzender/verkoper regelt het transport en (2) jijzelf als ontvanger/koper regelt het transport.

Voor onderstaande voorbeelden gaan we er vanuit dat het vervoer betreft onder een B/L afgegeven door MSC of Maersk met daarin de jurisdictieclausule *High Court of London*.

Als ontvanger, *consignee*, van transport wat is geregeld door de afzender treed je als rechtmatige houder van de B/L en presentatie daarvan jegens de rederij als derde ontvanger toe tot de vervoersovereenkomst. Op deze situatie is ten aanzien van de jurisdictie (bevoegdheid van de rechter) artikel 629 Rv van toepassing. Dit artikel bepaalt dat de Rechtbank Rotterdam bevoegd is in geschillen tussen een vervoerder en een ontvanger die niet de afzender (lees: opdrachtgever) was bij zeevervoer naar Nederland, tenzij partijen een bevoegde rechter aanwijzen in het land waar een van hen gevestigd is. Geen van de genoemde rederijen is gevestigd in het Verenigd Koninkrijk. Een derde ontvanger zou dus de rederij kunnen aanspreken voor de Rechtbank Rotterdam.

De situatie is anders wanneer jijzelf opdrachtgever bent voor het transport. Dan ben jij zelf vanaf het begin contractspartij en behoeft niet de bescherming van art. 629 Rv. MSC is gevestigd in Zwitserland. Tussen een Nederlandse en Zwitserse partij is het Verdrag van Lugano van toepassing. Maersk is gevestigd in Denemarken. Tussen een Nederlandse en Deense partij is de Brussel I-bis verordening van toepassing. Het verdrag en de verordening bevatten een vrijwel identieke bepaling ten aanzien van door partijen aangewezen bevoegd gerecht. Het probleem zit erin dat strikt genomen het uitgangspunt is dat het aangewezen gerecht een gerecht van een lidstaat dient te zijn.

Echter heeft de Nederlandse rechter reeds in 1994 uitgemaakt dat dit ook een gerecht buiten een lidstaat mag zijn, zolang er maar voldaan is aan de inhoudelijke vereisten (van artikel 23 EVEX II en 25 EEX). Voor Evergreen en Yang Ming geldt artikel 8 Rv die bepaalt dat partijen gebonden zijn aan tussen hen overeengekomen exclusieve jurisdictiebepalingen. De ons bekende clausules voldoen hieraan en dus is de opdrachtgever tot zeetransport gebonden aan de jurisdictieclausule en dient deze de zaak aanhangig te maken bij de *High Court of London*.

Wilt u overleggen naar aanleiding van het bovenstaande, neem dan contact op: latten@conway-partners.com

CONWAY
Advocaten & Attorneys-at-law

Gaat 'De Rotterdammer' weer rijden? Trimodal mikt op nieuwe spoorshuttles

Door: Henk van de Voorde

Dankzij intermodale operator Trimodal uit Rotterdam Hoogvliet rijdt er sinds anderhalf jaar een betrouwbare shuttle per spoor van RSC Waalhaven naar de diepzeeterminals en vice versa. Deze Maasvlakte-shuttle is goed voor het milieu en het logistieke proces. Don van Riel, managing director van Trimodal, hoopt vanaf 2024 ook een eigen shuttle van Rotterdam naar het Oosten van het land te rijden. Daarmee wordt 'De Rotterdammer' (de voormalige goederentrein van Coevorden naar Rotterdam) in ere hersteld.

Don van Riel, managing director van Trimodal.

De Maasvlakte-shuttle.

Coevorden-shuttle

„We zijn met de Coevorden-shuttle in een vergevorderd stadium. Daarmee wordt de terminal in het Duitse Dörpen rechtstreeks verbonden met Rotterdam. De verwachting is dat we begin 2024 met de Coevorden-shuttle kunnen starten”, zegt Van Riel.

Antwerpen-shuttle

Trimodal heeft eveneens het vizier op het Zuiden gericht. „We zijn aan het bekijken hoe we de Rotterdamse haven volgens hetzelfde concept met die van Antwerpen kunnen verbinden. Er is ook veel interesse in een Antwerpen-shuttle.”

Wegen slibben dicht

Van Riel pleit voor het drastisch terugdringen van het goederenvervoer over de weg. „De vele vrachtwagens zorgen

voor de nodige vertraging. De wegen in Nederland slibben steeds meer dicht. Bovendien maken zware vrachtwagens de wegen kapot. Minder uitstoot van CO2 en fijn- en stikstof moet leiden tot een schone planeet.”

Achterstallig onderhoud

Vanwege achterstallig onderhoud komen er ook diverse werkzaamheden aan bruggen en tunnels, waardoor de problemen op de wegen alleen maar groter worden. „Dat hebben we bijvoorbeeld dit jaar gezien met de Haringvlietbrug. Chauffeurs kunnen beter ergens worden ingezet waar ze niet in de file hoeven te staan. Door de congestie komen ze ook te laat, met alle gevolgen van dien”, onderstreept Don van Riel.

Spoorboekje

De Maasvlakte-shuttle is op 30 juli 2022 op feestelijke wijze ingeluid. Deze goederentrein rijdt precies volgens het spoorboekje van de diepzeeterminals direct naar het Rail Service Center (RSC) in de Waalhaven en terug. Vanaf het RSC gaan de containers door naar het achterland. Deze shuttle werd aanvankelijk volledig door Trimodal bekostigd. Inmiddels is er subsidie vanuit de Europese Unie, waardoor concurrerende prijzen kunnen worden aangeboden.

Modal shift

Door de toenemende files, de aangescherpte rij- en rusttijdenweg, verhogingen van tol en het gebrek aan chauffeurs is de modal shift (de verschuiving van transport over de weg naar het water en het spoor) de toekomst. Minder vrachtverkeer op de weg zorgt voor minder congestie en is milieuvriendelijker door het terugdringen van de CO2-uitstoot.

Duurzaamheid

De aan- en afvoer naar en van de havens is met de schaalvergroting enorm toegenomen. Met de Maasvlakte shuttle - spoorwegaansluiting LTE rijdt de eigen trein 'met spoorboekje' van Don van Riel - levert Trimodal een bijdrage aan een betere bereikbaarheid, efficiency, betrouwbaarheid en duurzaamheid in de Rotterdamse haven.

Vast schema

„Het wordt steeds moeilijker met transporten over de weg. Bovendien komen de treinen met vertraging de haven in vanuit het achterland en moet dus alles steeds aangepast worden. Wij rijden daarom met een vast schema, zodat iedereen weet wanneer er een trein naar waar vertrekt.“

Terminals

Trimodal huurt sinds de start van de Maasvlakte-shuttle een locomotief met 25 wagons en zorgt waar nodig ook voor reparatie en cleaning. Langere treinen zijn niet mogelijk want die passen niet op alle terminals. De langste afstand die de shuttle aflegt is naar ECT Euromax, in totaal 48 kilometer. De Maasvlakte-shuttle rijdt ook naar de terminals van APM, RWG en ECT Delta. Per terminal rijdt de shuttle twee keer per week heen en weer, in totaal dus zestien keer; ook in het weekend.

Intermodale operator

Trimodal is gespecialiseerd in conventioneel transport per trein van gassen en vloeistoffen en intermodaal spoorvervoer. De onderneming is uitgegroeid tot een intermodale operator die staat voor de

meest efficiënte transportoplossingen. Zowel via het spoor als over het water en (indien niet anders mogelijk) over de weg.

Van A tot Z

De kracht van Trimodal is dat de klant van A tot Z ontzorgd wordt. Het bedrijf onder de rook van Rotterdam handelt namens derden complete treinen af als agent. De 'cargadoor van het spoor' heeft de regie in handen op het gebied van wagonmanagement, checken van de lading, opmaken van documenten en tracking & tracing.

Betrouwbaarheid

De onafhankelijke spoorwegexpediteur staat voor betrouwbaarheid en service. Als logistieke partner denkt Trimodal van begin tot eind met haar klanten mee. Dat kost een bedrijf iets meer dan wanneer het

alles zelf regelt, maar dan zijn er geen kopzorgen meer over het logistieke proces.

Bestuurder

Van Riel is bestuurder bij diverse nationale en Europese verenigingen, vooral spoorgerelateerd. Zo is hij ruim 20 jaar voorzitter van de Nederlandse Vereniging Particuliere Goederenwagens (NVPG). De CEO van Trimodal is ook actief in de internationale Fermed te Brussel om de Nederlandse spoorinfrastructuur te promoten. Als preses van de Belangenvereniging Zeehaven Expeditie en internationale Logistieke Dienstverleners (BZE) nam Don na 13 jaar officieel afscheid. Daarbij werd hij genoemd 'om zijn enorme enthousiasme, persoonlijke betrokkenheid en unieke bijdrage aan de vereniging'. De nieuwe voorzitter van de BZE is Cor van Maurik.

EEN SLIM FUNDERINGSPLAN BEGINT IN DE BOVENKAMER

ONTDEK ONZE EXPERTISE IN DUURZAME FUNDERINGEN

Bij Voorbij Funderingstechniek geloven we dat een slim funderingsplan begint in de bovenkamer, ofwel in ons hoofd. Net zoals een architect een gebouw ontwerpt met een sterke fundering als basis, denken wij na over de best mogelijke fundering voor elk project. Vergelijk het met het bouwen van een huis. De fundering is de basis, net zoals onze slimme funderingsplannen de basis zijn van een succesvol project.

Door ons vermogen om te nadenken en een goed plan te maken, werken we samen met onze opdrachtgevers om hun projecten te ondersteunen. We zorgen ervoor dat alle gegevens op tafel liggen, waardoor we risico's verminderen en kansen vergroten. Onze software, genaamd BASE Foundation Technology, stelt ons in staat om het ontwerp te optimaliseren, waardoor we, met het bouwteam, een stevige fundering

realiseren die niet alleen kostenbewust is maar ook nog eens duurzaam!

We zijn ervan overtuigd dat onze slimme aanpak met onze software de beste combinatie is voor jouw project. Samen met onze opdrachtgevers willen we bouwen aan een solide basis voor elk project. Bezoek onze website voor meer informatie.

voorbij funderingstechniek
DE SUCCESDRAGERS

www.voorbijfunderingstechniek.nl/duurzaamfunderen

Bridges2000: evenwicht tussen economische welvaart en duurzaamheid Samenwerken voor een duurzame toekomst

De wind van verandering waait door het mondiale energielandschap en het tij keert richting duurzame offshore-energie. Nu de wereld worstelt met de dringende noodzaak om de klimaatverandering te bestrijden en over te stappen op duurzame energiebronnen, is er sturend beleid gewenst. „De transformatie naar duurzame energie is zowel ecologisch als economisch een must. De overheden zijn leidend om een en ander te katalyseren”, aldus Hendrik van der Ham, CEO van Bridges2000. Zijn bedrijf bouwt en verhuurt op een duurzame manier bruggen en gangways. Daarnaast ondersteunt het team van Bridges2000 duurzame initiatieven.

Van der Ham poneert: „Essentieel is de synergie tussen overheden en bedrijven, waarbij onderlinge samenwerking noodzaak is. De beweging naar duurzame offshore-energie vereist een robuust beleidskader dat bedrijven aanmoedigt en stimuleert om in bepaalde technologieën te investeren. Het gaat om het creëren van een omgeving waarin bedrijven het financieel haalbaar vinden om hun activiteiten af te stemmen op duurzame praktijken en daarbij zijn circulair denken en handelen nodig.”

Sleutel tot succes

Overheden spelen een cruciale rol bij het opstellen van beleid waarbij zowel duurzaamheid als economisch welzijn van bedrijven moet worden gewaarborgd. Samenwerking in plaats van conflicten tussen bedrijven en

beleidsmakers is de sleutel tot succes. Dit partnerschap moet een open dialoog met zich meebrengen, waarbij elke partij de zorgen en ambities van de ander begrijpt. Dit is echter niet zo eenvoudig, gaat Van der Ham verder.

Grote bedrijven

Grote bedrijven oefenen aanzienlijke invloed uit. Hun deelname aan de gezamenlijke inspanning is van cruciaal belang. Deze bedrijven kunnen hun middelen inzetten om te innoveren en te investeren in hernieuwbare technologieën, waardoor de grenzen van wat mogelijk is worden verlegd. Het beleid van overheden moet dus juist geen stap te ver zijn om deze belangrijke verandering echt op gang te brengen. Verandering mag tenslotte geen ‘greenwashing’ zijn.

Stapsgewijs

„Bovendien worden grote en middelgrote bedrijven geconfronteerd met uitdagingen bij het implementeren van nieuw beleid. Strengere regelgeving belemmert soms echt de winstgevendheid en groei. Wanneer dit beleid echter wordt bekeken door de lens van duurzaamheid op lange termijn en globaal welzijn kan het de weg vrijmaken voor innova-

tie en nieuwe marktkansen. Het circulaire denken en handelen leidt naar een circulaire economie, hetgeen de benodigde oplossingen genereert. Bedrijven moeten de kans krijgen zich daarop te richten. Regeringen moeten daarbij de zorgen van alle bedrijven in overweging nemen, zodat het beleid innovatie en groei bevordert”, vervolgt Van der Ham, die in de dialoog tussen overheid en bedrijven pleit voor stapsgewijze veranderingen.

Economische groei

„Wil een land financieel kunnen gedijen, dan is het absoluut noodzakelijk om economische welvaart in evenwicht te brengen met duurzaamheid. De verschuiving naar offshore-energie biedt landen een kans om hun economie te versterken en tegelijkertijd hun ecologische voetafdruk te verkleinen. Toch kan dit alleen maar oplossingen bieden van waarachtige duurzame aard als circulariteit wordt omarmd. Dat betekent juist niet dat er een compromis wordt gesloten op het gebied van de financiële gezondheid; het dient wel een belangrijke stap te zijn in de richting van het veiligstellen van een duurzame en welvarende toekomst”, onderstreept de CEO van Bridges2000.

ROTTERDAM RSC ROTTERDAM MAASVLAKTE MAASVLAKTE SHUTTLE

BUITENGEWOON BETROUWBAAR

400% CONCURREREND

VASTE BETROUWBARE DAGELIJKE DIENSTREGELING VAN EN NAAR DE MAASVLAKTE EN RSC

100% BESCHIKBAARHEID

16

VERTREKKEN PER WEEK

+

100% SCHALBAARHEID

83.200

TEU PER JAAR

+

100% DUURZAAMHEID

4.055

TON CO₂ REDUCTIE PER JAAR

+

100% MOBILITEIT

2.662.400

KM OFF-ROAD PER JAAR

Trimodal Europe BV

Hoefsmidstraat 41
3194 AA Hoogvliet Rotterdam
The Netherlands
Tel: + 31 (0) 88 600 4905
www.trimodal-europe.com
maasvlakte@trimodal-europe.com

Railterminal Nederland-Duitsland gaat verder uitbreiden

EuroTerminal: dé logistieke hub aan de grens

EuroTerminal Emmen-Coevorden-Hardenberg b.v. blijft gestaag doorgroeien en er zijn plannen om verder uit te breiden. De Euroterminal is de logistieke 'hub' aan de grens van Nederland en Duitsland, zoals voor de aan- en afvoer per trein van groente en fruit en allerlei grondstoffen voor de bouw en infra. Dat geschiedt met name in containers, maar ook in trailers die van een truck afgekoppeld en op een wagon worden geheesen; bijvoorbeeld vervoer per trein van poststukken voor PostNL.

De Nedersaksenlijn is de mogelijk toekomstige spoorlijn tussen Groningen, Emmen, Hardenberg en Almelo. Daarvoor moet tussen Emmen en Stadskanaal rails worden gelegd om de lijnen Almelo-Mariënberg en

Mariënberg-Emmen te verbinden richting Groningen. „Wij steunen de komst van de Nedersaksenlijn. Daardoor kunnen we ook het oostelijk deel van Drenthe en Groningen met goederenvervoer bereiken. Dat ontlast het wegverkeer verder”, aldus directeur Jos Veldhuis van EuroTerminal Emmen-Coevorden-Hardenberg.

Elektrische portaalkranen

De 750 meter lange terminal op de grens van Coevorden en Emlichheim telt drie sporen waarop shuttletreinen geladen en gelost kunnen worden. Naar verwachting zullen de 'reach stackers' op diesel in de komende jaren vervangen worden door elektrische portaalkranen. Het streven is ook om de terminal over enkele jaren te verlengen tot ruim 900 meter, want de Europese goederentreinen worden steeds langer.

Skannerail

De 125 jaar oude Bentheimer Eisenbahn, de exploitant van het spoor tussen Coevorden en Bad Bentheim, opende in 1996 in Coevorden een terminal voor goederenvervoer en overslag. In 2009 kwam er een ver-

binding met Scandinavië en sinds 2015 rijden er shuttletreinen van en naar Malmö. De firma Leemans uit Vriezenveen maakte veel gebruik van deze shuttles en nam in 2016 de lijn over met het nieuwe bedrijf Skannerail, dat in toenemende mate investeert in het spoor. In de eerste helft van 2023 is de frequentie van en naar Malmö opgevoerd tot vijf keer per week. Goederentreinen rijden ook wekelijks vanuit Duitsland en Italië naar Coevorden.

Trimodal Europe Group

De EuroTerminal wordt weer één van de 'achterlandterminals' van Rotterdam en haalt minstens 500 vrachtwagens per week van de weg, goed voor een reductie van 50 procent op de CO2-uitstoot. Dit wordt volgens verwachting gerealiseerd in het begin van 2024. Trimodal Europe Group is er hard mee bezig om dit voor elkaar te krijgen.

Uitdaging

De terminaldirecteur vindt het wel een uitdaging vandaag de dag om treinen te rijden vanwege de enorme tarieven die er nu op het spoor gaande zijn. „Wil men meer per spoor vervoeren, dan moet de overheid dit ook aantrekkelijker maken door bijvoorbeeld de Gebruikersvergoeding te schrappen of te korten”, onderstreept Jos Veldhuis.

Maut verhoging in Duitsland

Vanaf 1 december is de Maut (Toll) in Duitsland verdubbeld. De extra heffing bedraagt zo'n 16 cent per kilometer, waardoor de totale tol straks 34,8 cent per kilometer bedraagt. Vanaf 1 juli 2024 geldt de Maut ook voor kleinere bestelwagens vanaf 3,5 ton; tot nu toe betaalden alleen vrachtwagens vanaf 7,5 ton. Euroterminal ziet dat dit ten goede van het treinvervoer kan komen. De aantallen en verbindingen zullen dus gaan toenemen.

Specialist in maritieme en industriële cleaning ZMC/VHC blijft doorgroeien

Zeeland Maritime Cleaning (ZMC) blijft doorgroeien en investeren, waarbij duurzaamheid en veiligheid essentieel zijn. Het bedrijf is sinds de start in 2007 gespecialiseerd in maritieme cleaning: reiniging van zeeschepen en binnenvaartschepen. Daaraan gerelateerde activiteiten van ZMC zijn inzameling van scheepsafvalstoffen en calamiteitenbestrijding. Daarnaast is ook steeds meer de focus komen te liggen op industriële reiniging, zoals het reinigen van olieopslagtanks voor bedrijven in de petrochemie, schoon spuiten van silo's en het schoonmaken van betoncentrales.

Mede dankzij de overname in 2019 van het bedrijf Van Hamburg Cleaning (VHC) uit Spijkenisse zijn de activiteiten enorm toegenomen. Het wagenpark van ZMC/VHC is begin december verrijkt met zowel een gloednieuw droog/nat voertuig als een rioolcombi.

Droog/nat voertuig

Met het droog/nat voertuig kunnen moeilijke droge stoffen worden opgezogen die

vervolgens kunnen worden afgezak in big bags. Daarnaast kan er ook worden gelost in 20 m³ vloeistofdichte containers. Dit is mogelijk doordat het voertuig zijn tank kan liften en boven de container kan komen om zijn tank te kantelen en leeg te storten. Daarnaast kan het voertuig ook reguliere vloeistoffen zuigen.

Rioolcombi

De 1.000 bar rioolcombi is het ideale voertuig voor het reinigen van tanks via een tankwaskop. Het vrijkomende reinigingswa-

ter en eventuele afvalstoffen kunnen direct worden opgezogen en worden opgeslagen in de slibtank.

Flink gegroeid

„We zijn in ruim 16 jaar flink gegroeid. Daarbij zijn we continu aan het optimaliseren en professionaliseren”, aldus directeur-eigenaar Marijn van Nispen van STT Holding. Onder deze koepel valt naast ZMC en VHC ook Oil Spill Response International BV (OSRI). Dit bedrijf levert een breed scala aan producten op het gebied van oliebestrijding te water.

De nieuwe 1.000 bar rioolcombi.

Oil spill producten

De oil spill producten zijn onder te verdelen in absorptiematerialen (absorptiebooms en -matten) en recovery systems (oil booms, skimmers, pompen, powerpacks) en silt screens. Deze laatste productgroep wordt ingezet om tijdens baggerwerkzaamheden het gebied buiten het baggerwerkgebied preventief te beschermen.

Calamiteiten Team Zeeland

Naast het leveren van producten adviseert OSRI ook tijdens calamiteiten en incidenten op het water. Hiervoor zijn ZMC en OSRI met de Vlissingse Bootliedenwacht (VLB) verenigd in het Calamiteiten Team Zeeland. ZMC levert de olieschermen en de skimapparatuur om de olie van het water te verwijderen, terwijl VLB voorziet in de schepen om de olieschermen uit te varen.

Zusterbedrijf VHC

Enkele jaren na de start van ZMC is Remco Vercouteren de directie komen versterken. Hij werkte eerst elf jaar aan de landkant (industrie), waarvan acht jaar als bedrijfsdirecteur. Vercouteren heeft de dagelijkse leiding in Spijkenisse bij zusterbedrijf VHC, terwijl Van Nispen het team in Vlissingen-Oost aanvoert bij ZMC. Beide bedrijven werken nauw samen. Er zijn inmiddels ruim 50 mensen in vaste dienst met veel kennis en ervaring. Bij VHC is ook een groot depot voor (oliehoudende) afvalstoffen, die uiteindelijk vloeibaar en verpakt worden afgevoerd naar de eindverwerkers.

Hogedruk units

Zeeland Maritime Cleaning en Van Hamburg Cleaning beschikken over een uitgebreide vloot van vacuümwagens en hogedruk warm water units. ZMC verricht veel werkzaamheden voor bijvoorbeeld Damen Shipyards in Vlissingen. Veel schepen gaan dokken voor onderhoud. ZMC reinigt aan boord van het schip olieopslagtanks (fuel tanks), machinekamers, dubbele bodem- en ballasttanks, zodat vervolgens de reparateurs veilig hun werk kunnen doen.

Oliehoudende afvalstoffen

Een schip is net als een industrie: er komen allerlei soorten afvalstoffen vrij. Bij een schip zijn dat hoofdzakelijk oliehoudende afvalstoffen die naar erkende afvalverwerkers moeten worden afgevoerd. ZMC en VHC werken in dit kader nauw samen met de erkende afvalverwerker ATM Moerdijk. Het proces bij maritieme en industriële reiniging is in grote lijnen hetzelfde: hogedrukunits creëren spuitwater dat wordt opgezogen door de vacuümwagens en afgevoerd naar de verwerkers.

Maritieme projecten

ZMC heeft in de afgelopen jaren een aantal grote maritieme projecten verzorgd in

Het nieuwe droog/nat voertuig.

samenwerking met de Zeeuwse Damen werven. Zo werd een enorme vissersboot herbouwd door Damen Shiprepair Vlissingen nadat in het verleden brand was uitgebroken. ZMC nam de reiniging voor haar rekening. „ZMC heeft al verschillende ‘brandboten’ gereinigd. We zorgen voor cleaning van de machinekamer, tanks, ruimen en de volledige housekeeping van het schip. De brand- en roetschade verwijderen we via hogedrukunits”, aldus Wendie Lindgreen, quality & communication manager bij ZMC.

Onvoorspelbaar

Grote projecten zorgen voor continuïteit, maar anderzijds zitten er ook (financiële) risico's aan. „Wij houden echter van uitdagingen. De maritieme wereld is onvoorspelbaar. Op maritiem gebied valt er veel minder te plannen dan in de industrie, waar men vaak met stappenplannen werkt. Ondernemen is risico nemen en kwaliteit leveren, zeven dagen per week en 24 uur per dag”, onderstreept Van Nispen.

Bewustwording

De bewustwording van samenleving en bedrijfsleven van de essentie van goed schoonmaken is aanzienlijk toegenomen. „Een goede cleaning is van groot belang, onder andere omdat reparateurs veilig en schoon moeten kunnen werken op een schip. Daarnaast beantwoorden onze werkzaamheden ook aan duurzaamheid en milieuvriendelijk ondernemen. Overtollige afvalstoffen moeten goed worden afgevoerd om het milieu niet te belasten.”

Veiligheid

Naast ISO 9001, ISO 45001, ISO 14001 en VCA Vol certificeringen zijn ZMC en VHC inmiddels ook VCA-P gecertificeerd. „Daardoor mogen we ook voor de grote petrochemische spelers werken. Het VCA-P certificaat is gericht op bedrijven die risicovolle werkzaamheden in de petrochemische industrie uitvoeren, waar nog strengere eisen op het gebied van veiligheid gelden”, zegt kwaliteitsverantwoordelijke Lindgreen.

Opwerker van AEC-bodemas blijft investeren in mensen en materieel Diverse machinistenopleidingen bij Heros

Door: Henk van de Voorde

Mede door de overname vorig jaar van sink float bedrijf Dolphin uit Harderwijk is het team van Heros uitgebreid tot zo'n 140 medewerkers en er zijn doorlopend vacatures. De expansie van Heros Sluiskil - de grootste opwerker van AEC-bodemas in de Benelux - brengt met zich mee dat het bedrijf ook flink blijft investeren in nieuwe graafmachines, wielladers en interne transportmachines. Het is dus essentieel dat er ook in de toekomst voldoende goed gekwalificeerde medewerkers zijn om de machines te bedienen. Vandaar dat Heros bijna twee jaar geleden begonnen is met een machinistenopleiding in samenwerking met Dek Opleidingen en praktijkleraar Peter Hübner.

Het streven is dat Heros in de toekomst ook zelf machinisten gaat opleiden volgens het

Het is essentieel dat er ook in de toekomst voldoende goed gekwalificeerde medewerkers zijn om de machines te bedienen.

'train de trainer-principe'. Zodoende worden op termijn met eigen mensen de nieuwe toekomstige machinisten klaargestoomd om deel uit te gaan maken van het Heros team.

Safety first!

Wielladers en dumpers rijden af en aan op het terrein van Heros aan het kanaal van Gent naar Terneuzen om grote hoeveelheden ruwe bodemas te lossen vanuit de binnenvaartschepen. Daarbij geldt safety first! De hele site van Heros is doordrongen van strenge veiligheidseisen opdat de medewerkers aan het einde van de dag weer veilig en wel huiswaarts kunnen keren. Na het 'binnenbrengen' wordt de bodemas met een rupskraan opgehoogd. Deze bodemas ('de rest van de rest') is afkomstig van diverse afvalenergiecentrales.

Machinistenopleidingen

„We hebben binnen Heros verschillende opleidingen zoals Wiellader en Bobcat, terwijl DEK ook een opleiding Overslagkraan/Rupskraan en Tractor aan het ontwerpen is. We geven onze medewerkers de mogelijkheid om dit soort cursussen te volgen, waarvoor ze ook een certificaat ontvangen. We zijn momenteel met de cursussen Wiellader

en Bobcat bezig en willen dit uitbreiden met de eerdergenoemde machines. Belangrijk doel is dat de machinisten multifunctioneel inzetbaar zijn. Mede met het oog op de steeds modernere machines, zorgen de cursussen voor extra kennisverrijking”, aldus Gert-Jan Knol, Teamleider Logistiek & Terreinbeheer bij Heros Sluiskil.

Marktomstandigheden

Het wordt onder de huidige marktomstandigheden steeds moeilijker om aan nieuwe machinisten te komen. Het is daarom essentieel om nu en in de toekomst goede opgeleide machinisten te hebben waarmee men het werk kan blijven doen. Vandaar dat Heros plannen heeft om, in samenwerking met DEK Opleidingen, ook zelf toekomstige collega's op te leiden.

Multifunctioneel

In januari 2022 is gestart met de wiellader/shovel opleiding met deelname van een vijftal machinisten. Door het opleidingsplan te doorlopen worden de machinisten multifunctioneel getraind op alle voorkomende machines die Heros rijk is. Naast goed opgeleid en getraind personeel is er daarmee tevens een betere opvang van gaten in de planning.

Praktische informatie

Alvorens de opleiding te starten heeft Heros eerst met een externe machinist werkzaamheden geïnventariseerd, zoals rond de Centrale Bodemas Opwerkings Installatie (CBOI). Vervolgens is de verzamelde informatie aangewend in de machinistenopleidingen. Ook de werkzaamheden rond de andere installaties is geïnventariseerd en als praktische informatie toegevoegd aan de machinistenopleidingen.

Skills

In samenwerking met de externe machinist worden de skills van de machinisten bij Heros geëvalueerd. Door jaarlijks een evaluatie te doen met elke machinist kan worden besproken waar er opleidingsbehoeften zijn en in hoeverre de betreffende machinist al in staat is multifunctioneel en met de juiste kennis en ervaring alle machines te bedienen.

Maatwerk

Ondertussen is een zware rupsgraafmachine in de slag met het verwerken van bodemas. Speciaal voor de werkzaamheden bij Heros is de machine voorzien van extra LED verlichting bij de camera's. De machine is onder andere voorzien van een CW555 hydraulische snelwissel, een zware opbrekbak met tanden en een groot volume laadbak. De huidige 35 tons rupsgraafmachine zal binnen afzienbare tijd (over 2.000 draaiuren) worden vervangen door een 50 tons kraan.

Slijtage

De wielladers worden bij Heros na ongeveer drie jaar vervangen. Door de grote hoeveelheden bodemas is er een behoorlijke slijtage op de bakken. Vandaar dat ze voorzien zijn van extra slijtvaste lagen. Om stofoverlast tegen te gaan wordt het terrein nat gehouden met kanaalwater, maar daardoor slijten de machines ook sneller.

Shifts

Bovendien worden de wielladers iedere dag circa 16 uur ingezet doordat er in meerdere shifts wordt gewerkt. Vandaar dat ze om de 10.000 draaiuren worden ingeruild. Heros heeft geluk dat Pladdet vanuit Biervliet service om de hoek kan bieden in Sluiskil. Stilstand van machines is namelijk 'not done'.

1 miljoen ton

Met een verwerking van 1 miljoen ton op jaarbasis is Heros Sluiskil de grootste opwerker van AEC-bodemas in de Benelux.

Inmiddels wordt er jaarlijks 750.000 ton ruwe bodemas aangevoerd per binnenvaartschip en die volumes zullen nog verder toe gaan nemen. Het vervoer over het water naar de site in Sluiskil is milieuvriendelijker dan per vrachtwagen. Goed voor de CO2 footprint. De volle schepen worden aan de kade van Heros gelost door een kraan die onophoudelijk in bedrijf is.

Duurzame grondstoffen

Bij Heros wordt AEC-bodemas hoogwaardig opgewerkt tot duurzame secundaire grondstoffen voor infrastructurele projecten en de betonwarenindustrie. Het oorspronkelijke restafval uit de grijze containers komt zo terug de maatschappij in met mooie functionele toepassingen. Er worden ook zoveel mogelijk ferro- en non-ferro metalen teruggewonnen.

Win-win-situatie

Een win-win situatie, want naarmate er meer metalen worden gerecupereerd, geraken de uit de bodemas afkomstige bouwstoffen schoner. Na het opschonen gaan de metalen naar de eindverwerkers voor een tweede leven in bijvoorbeeld de automotive of de elektronica.

Overname Dolphin

Heros heeft vorig jaar het sink float bedrijf Dolphin Metal Separation B.V. uit Harderwijk

Vervolg op pagina 23

Smart Motor Services

www.eb-groep.nl

OUR
MISSION
IS YOURS

Special transport | www.vanderwees.nl

Maakt u optimaal gebruik van subsidies?

Duurzaamheid

Innovatie

Leefbaarheid

Toekomstgericht

R&D

Prior
SUBSIDIEADVIES

Scan de QR code en vul uw gegevens in voor een GRATIS adviesgesprek over uw projectidee!

www.priorsubsidieadvies.nl | info@prioradvies.nl | 0118-674 074

overgenomen. Waar het schroot uiteindelijk naar de staalfabrikanten gaat, verkocht Heros voorheen de ruwe mix van non-ferro metalen aan sink float bedrijven waar het grove materiaal verder wordt opgeschoond. Na vuilverwijdering wordt de ruwe mix gescheiden in lichte- (zoals aluminium) en zware metalen (zoals koper, messing, zink, rvs en edelmetalen).

Ontbrekende schakel

Door de overname van Dolphin heeft Heros inmiddels alles vanaf de ruwe bodemas tot de levering aan de smelterijen in eigen hand. Het was de ontbrekende schakel in de keten van waardecreatie uit bodemasafval. De fijne fracties worden al sinds 2017 in de eigen raffinageplant van Heros voor kleinere non-ferro metalen bewerkt.

Remex GmbH

Dankzij het Duitse moederbedrijf Remex GmbH zijn in de afgelopen jaren een nieuwe AEC-bodemas opwerkingsinstallatie, de daaraan gerelateerde vernieuwde wasstraat en een non-ferro fabriek gerealiseerd. Bovendien zal de huidige Centrale Bodemas Opwerkings Installatie (CBOI) ingrijpend worden vernieuwd en komt er ook een upgrade van de wasinstallatie in verband met de strengere kwaliteitseisen voor de grondstoffen.

Metaalmix

Bij Dolphin worden hoogwaardige technieken gebruikt om uit reststoffen allerlei materialen terug te winnen voor hergebruik. Het richt zich daarbij met name op aluminium, roestvast staal en de zware metaalmix, die wordt gescheiden in koper, messing, zink, rvs en edelmetalen.

Circulaire toekomst

Dankzij de vernieuwing van de productiecapaciteit én de huidige uitbreiding van het terrein op het Ecopark Terneuzen is voor Heros de weg geplaveid naar de circulaire toekomst. De uitbreiding met in totaal 8 hectare industrieterrein is belangrijk voor Heros om de toenemende activiteiten te accommoderen. Naast opslag is het nieuwe terrein ook geschikt voor verdere innovaties. De volledige oplevering van het nieuwe terrein is medio 2024 voorzien.

De Jacobus Sr lost twee tot drie keer per week ruim 3.000 ton onbewerkte bodemas bij Heros Sluiskil.

LOGISTIEK en MILIEUBEWUST? ZÉKER MET SKANERAIL !!

- ✓ CO2 reductie van 62%
- ✓ Dagelijks railtransport van Coevorden naar Malmö (Zweden)
- ✓ Reisduur per rail is gelijkwaardig aan die van wegtransport
- ✓ Grotere hoeveelheden per logistieke actie

MEER INFO:

WWW.SKANERAIL.COM

@: henri@skanerail.com / lambert@skanerail.com

Skanerail BV, De Mars 21, 7742 PT Coevorden-The Netherlands
Tel: +31 (0)546 559507

Voorkomen van brandgevaar door lithium-ion batterijen Loxxer zorgt voor beveiliging en gemoedsrust

In de hedendaagse wereld zijn lithium-ion batterijen niet meer weg te denken. Van elektrische voertuigen tot handgereedschap zoals boormachines, drones en laptops, spelen ze een cruciale rol in ons dagelijkse leven. Het massale gebruik heeft geleid tot een enorme groei in de handel en circulatie van lithium-ion batterijen.

„Tijdens mijn jarenlange carrière in de opslag van milieubelastende vloeistoffen kreeg ik steeds vaker de vraag naar een oplossing voor het opslaan van lithium-ion batterijen. Na real-life testen met batterijen die wij in ‘thermal runaway’ dwongen, zagen we al snel dat de bestaande kluisen niet opgewassen zijn tegen de explosies van deze batterijen,” aldus Johan Pillen, oprichter van Loxxer en ontwerper van de lithium-ion laadkast. Vanuit Roeselare in West-Vlaanderen geeft hij leiding aan een jong en dynamisch team dat inmiddels internationaal opereert.

Grootschalige oplossingen

De kasten zijn uitgerust met alle functionaliteiten om een lithiumbrand snel te detecteren en beheersen, met rook- en temperatuurdetectie, een aerosol blussysteem, deurcontacten, sms-notificatie en de mogelijkheid om te koppelen met de brandcentrale. Het succesvolle concept werd beloond met een KIWA-certificaat. Al snel kwam de vraag naar grootschalige opslagoplossingen, waardoor het gamma werd uitgebreid

Het team van Loxxer.

naar lithium walk-in units en stellingcontainers met hetzelfde succesvolle concept van de kasten. Omdat er veel verscheidenheid is in hoeveelheid en grootte van de voorraad batterijen, levert Loxxer maatwerk waarbij de units worden toegesneden op de behoeften van de klant.

ASP-Box

Een hoogtepunt in het assortiment is de ASP-box, speciaal ontworpen om nieuwe en bestaande batterijen te isoleren en te beschermen tijdens transport.

LOXXER

Normen

Naleving van normen zoals PGS37-2 is essentieel. Aangezien verzekeringen steeds vaker eisen stellen aan veilig opladen en opslaan van batterijen, staat Loxxer voraan in het ontwikkelen van oplossingen met evoluerende normen om veiligheid te waarborgen.

Nadere info om bedrijf en omgeving te beschermen tegen batterijbranden:
www.loxxer.com - info@loxxer.com

The entire process in one hand.

Heavy and special constructions, that is our specialism.

We are experts at machining, reshaping, constructing and all other related operations in various types of steel for on- and offshore industry.

Overlasko Konstruktie b.v.

Vervorming - Verspaning - Machinebouw - Handel

Frankrijkweg 11, 4455 TR Nieuwdorp T +31 113 613130 info@overlasko.nl , www.overlasko.nl

MARITIEM

BOUW

OFFSHORE

ENERGIE

INDUSTRIE

LIFTAL

Liftal Vlissingen

Groenlandweg 4
Havennummer 4056
4455 SN Nieuwdorp
(Vlissingen-Oost)

Tel: +31 (0) 118 - 488 450
Email: vlissingen@liftal.com

Liftal Rotterdam

p/a Admiraal de Ruyterstraat 24
3115 HB Schiedam

Tel: +31 (0)10 - 60 036 60
Email: rotterdam@liftal.com

Liftal Belgium

Duitslandstraat 4
9140 Temse

Tel: +32 (0)3 710 11 82
Email: temse@liftal.com

Keolis-machinisten zien overstap naar Arriva niet zitten

De helft van de Keolis-machinisten die rijden op het traject Zutphen – Hengelo – Oldenzaal willen niet overstappen naar Arriva. Aangezien de nieuwe trajectconcessie overgaat in handen van Arriva konden de Keolis-machinisten mee 'overstappen'.

Acht weken geen sneltreinen op Maastricht-Heerlen door ETCS-test

Tot uiterlijk eind januari 2024 rijden er geen sneltreinen tussen Maastricht en Heerlen. In plaats daarvan rijden er twee keer per uur snelbussen. Dat heeft te maken met testritten die vervoerder Arriva uitvoert voor de nieuwe drielandenlijn Luik-Maastricht-Heerlen-Aken. De stoptreinen op dat traject blijven wel rijden.

Zeeuwse gedeputeerde: Lange reparatietijd is onacceptabel

De provincie Zeeland heeft zich op hoge poten gemeld bij ProRail. Gedeputeerde Harry van der Maas heeft een pittige brief gestuurd aan de spoorbeheerder om het Zeeuwse ongenoegen kenbaar te maken over de lange reparatietijd van de Zeeuwse Lijn; er wordt tot in januari aan de spoorlijn gewerkt.

Dura Vermeer vernieuwt goederenspooren A'dam Westhaven

Dura Vermeer gaat de goederenspoorlijn in de Amsterdamse Westhaven vernieuwen. "De sporen in Westhaven zijn van groot belang voor het goederenvervoer in Nederland", stelt ProRail. Om het spoor in goede conditie te houden is onderhoud nodig. Eerder dit jaar werd al het aanpalende opstel terrein geheel gerenoveerd opgeleverd.

Problemen plotten met de Klimateffectatlas

Dat de klimaatverandering grote gevolgen krijgt is duidelijk, maar wie op welk moment met welke effecten wordt geconfronteerd, en waar, is al minder helder. De Klimateffectatlas biedt uitkomst voor alle partijen die zich moeten voorbereiden op wat komen gaat. Ook ProRail zet de atlas daarvoor in.

Twee perrons Amsterdam Centraal zeven maanden dicht

De perrons 1 en 2a op station Amsterdam Centraal zijn vanaf zondag voor zeven maanden dicht, meldt ProRail. Treinen die nu vanaf deze sporen vertrekken, doen dat vanaf zondag vanaf een ander spoor. Reizigers van en naar Amsterdam Centraal wordt aangeraden om voor vertrek de reisplanner te checken.

Alstom presenteert nieuwe 'baanbrekende Eurobalise'

Fabrikant van treinen en spoormaterialen Alstom introduceerde onlangs een naar eigen zeggen "baanbrekende Eurobalise". De balise onderscheidt zich volgens de fabrikant door een vereenvoudigde ERTMS-coderingsfunctionaliteit voor meerdere gebruikssituaties.

Definitief: Eurostar rijdt in 2024 half jaar niet tussen Amsterdam en Londen

De Eurostar tussen Amsterdam en Londen rijdt volgend jaar zes maanden niet, schrijft demissionair staatssecretaris Vivianne Heijnen van Infrastructuur en Waterstaat in een brief aan de Tweede Kamer. Waarschijnlijk rijden er in 2024 geen treinen vanuit Amsterdam en Rotterdam naar Londen tussen juni en december.

Maastricht daagt Vlaanderen voor rechter in 'dossier tramlijn'

De gemeente Maastricht gaat Vlaanderen voor de rechter dagen omdat de Vlaamse deelregering weigert een miljoenenbedrag terug te betalen aan Maastricht. Het gaat om een bedrag van 19,6 miljoen euro, dat Maastricht en de provincie Limburg hadden geïnvesteerd in een tramverbinding vanuit de Limburgse hoofdstad naar Hasselt in Belgisch-Limburg.

Voorschot op opening Rail FieldLab 5G: Demo Day in Railcenter

ProRail, NS en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hebben een plaats gevonden waar partijen met 5G kunnen experimenteren met toepassingen in de spoorsector: het Railcenter in Amersfoort.

Hybride dwarsliggers na 13 jaar nog in goede staat

Lankhorst Rail heeft de eerste resultaten gepubliceerd van het langetermijn-testprogramma voor de Kunststof Lankhorst Product (KLP) dwarsliggers. Na een cumulatieve belasting van 321 miljoen ton bruinkool over een periode van 13 jaar, verkeren de hybride dwarsliggers nog altijd binnen de toleranties, stelt het Friese bedrijf.

Balen in Boxtel: dubbele overweg komend jaar nog niet dicht

ProRail, de NS én de gemeente Boxtel willen de dubbele overweg aan de Tongersestraat in Boxtel graag zo snel mogelijk dicht hebben, maar aan het gesteggel rond deze gevaarlijke spoorovergang lijkt geen einde te komen. Immers, om de dubbele overgang te kunnen sluiten dienen er wel goede alternatieven te zijn voor de verkeersstromen in het dorp.

KiM: Nederland laat openbaar vervoer tot zeker 2028 links liggen

Nederland lijkt sinds de coronapandemie geen zin meer te hebben om de trein, metro, tram of bus te pakken. Dat is de conclusie van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) dat tot 2028 ook nog eens geen verbetering ziet optreden in die situatie. Dit staat haaks op de verwachtingen die leven bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Onderhoud infrastructuur wordt miljarden duurder

Nederland moet de komende decennia wegen, vaarwegen, spoorwegen en bruggen, viaducten, sluisen, stuwen en gemalen vernieuwen en renoveren. Dat is een essentiële voorwaarde om Nederland veilig, bereikbaar en leefbaar te houden, zo stelt onderzoeksinstituut TNO.

Nederlandse oprichters Heuro: 'Hoe meer concurrentie hoe beter'

De kersvers opgerichte spoorwegonderneming Heuro wil vanaf 2028 hét alternatief zijn voor de Eurostar naar Parijs en Londen. Oprichter Roemer van den Biggelaar. "We willen gewoon lagere prijzen en meer mensen uit het vliegtuig en in de trein."

Treinfabrikant Alstom moet inkrimpen; gevolgen vestiging Nederland nog onbekend

De Franse fabrikant van treinen, metro's en spoorssystemen Alstom gaat zo'n 1500 banen schrappen. Die ingreep maakt deel uit van een grotere reorganisatie die de financiën van het industrieconcern moet verbeteren.

Haarlem gaat 'collecteren' om meer treinen naar Alkmaar te laten rijden

De gemeenteraad van Haarlem heeft een motie aangenomen van ChristenUnie-raadslid Frank Visser om 30.000 euro per jaar beschikbaar te stellen voor het verhogen van het aantal treinen tussen Haarlem en Alkmaar.

Second opinion over uitrol ERTMS: 'Meer mandaat, sturing, kennis en kunde nodig'

Een commissie van experts op het gebied van de implementatie van ERTMS of vergelijkbare systemen in andere landen heeft een second opinion uitgevoerd. De commissie is kritisch en stelt dat Nederland de implementatie te optimistisch inziet.

GVB bestelt recovery units voor teruglevering remenergie aan netwerk

Siemens Mobility gaat vier recovery units leveren voor het metronetwerk van GVB in Amsterdam. Dat meldt de Duitse fabrikant van rollend materieel. Met de units kan remenergie van metrovoertuigen worden teruggeleverd aan het elektriciteitsnet.

Ricardo Rail: 'Eisen voor wijzigen materieel en inzetgebied complex'

Materieeleigenaren worstelen met de wettelijke eisen bij het wijzigen van spoorvoertuigen of uitbreiding inzetgebied. Railvoertuigen gaan lang mee en hebben een levensduur van zo'n 30 tot 40 jaar. Halverwege de levensloop krijgen deze railvoertuigen meestal een uitgebreide modernisering en/of revisie waardoor deze railvoertuigen weer voldoen aan de actuele klanteisen.

WAVE: Wees Alert Veiligheid Eerst KWS verbindt over land en water

Door: Henk van de Voorde

KWS Roosendaal-Sas van Gent werkt dagelijks aan de bereikbaarheid en leefbaarheid van West-Brabant en Zeeland. Het bedrijf zorgt voor verbinding via infrastructuur over land en water, boven en onder de grond. Variërend van de aanleg van allerlei soorten wegen en havens tot rioleeringen en betonwerken.

KWS is onderdeel van het internationaal opererende concern VolkerWessels waarvoor 17.000 mensen werkzaam zijn. Bij KWS Roosendaal-Sas van Gent en haar dochterondernemingen Aquavia en M.J. Oomen riool- en betontechniek werken 130 mensen in vaste dienst. Daarnaast doet men vaak een extern beroep op onder andere stratenmakers en kraanmachinisten.

Maatwerk

Of het nu gaat om het asfalteren van een snelweg, de aanleg van een rotonde, het opnieuw inrichten van een bedrijfsterrein, de aanleg van een brug of de realisering van een strandbalkon. Voor elke klant uit overheid, bedrijfsleven of particuliere sector voorziet KWS in maatwerkoplossingen.

Veiligheid voorop

Bij KWS staat veiligheid altijd voorop. Alle medewerkers werken volgens het uni-

Project Dijkversterking Hansweert, zodat Zeeland aan de jongste veiligheidsnormen voldoet en bestand is tegen de stijging van de zeespiegel.

forme veiligheidsprogramma WAVE: Wees Alert Veiligheid Eerst. „Veiligheid moet voor iedereen op gelijke wijze voorop staan. Dat komt ook het imago van de bouw & infra ten goede. Veiligheid mag nooit een beperkende factor zijn bij een aanbesteding en moet uit de concurrentiesfeer”, aldus Jan Pols, directeur van KWS Roosendaal-Sas van Gent en haar dochterondernemingen Aquavia en M.J. Oomen riool- en betontechniek BV.

Safety culture ladder

„Veiligheid kent geen grenzen. Het staat dan ook op nummer 1 op onze agenda. Iedere dag bij de opstart wordt veiligheid als eerste genoemd. Onze safety culture ladder ziet op 17.000 veiligheidsleiders. Iedereen elke dag

weer veilig thuis. Dat moeten we iedere dag opnieuw waarmaken. Of je nu in de bouwkeet zit of aan de directietafel. En of je nu bij KWS werkt, bij een onderaannemer of een andere rol hebt in een van de projecten. Al onze mensen zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van zichzelf en hun collega's.”

Dicht op de markt

KWS brengt jaarlijks meer dan twee miljoen ton asfalt aan. Het bedrijf heeft landelijke dekking en is tegelijkertijd lokaal overal aanwezig. „Daarbij opereren we vanuit regionale vestigingen. Wij geloven erin dat je dicht op de markt moet zitten. Onze mensen wonen in de regio en hebben veel lokale betrokkenheid. We verrichten veel kleinere projecten,

Project vervangen vergrendelcilinder Krammersluizen Bruinisse.

maar kunnen ook eenvoudig opschalen naar grote landelijke werken. Het gros betreft projecten 'van stoep tot snelweg'."

Goede balans

Of het nu om groot of klein gaat, veiligheid en duurzaamheid staan altijd voorop, gaat de KWS-directeur verder. „Wij zoeken altijd naar een goede balans tussen mens, milieu en economie: emissies omlaag, circulariteit omhoog (ofwel hergebruik van materialen), aandacht voor biodiversiteit en klimaat-adaptieve oplossingen.”

Duurzaamheidsambassadeurs

KWS heeft de ambitie om in 2030 volledig emissievrij te werken. „We beschouwen het als onze opdracht en verantwoordelijkheid om zowel ons bedrijf als de leefomgeving waaraan wij werken mooier, sterker en toekomstbestendiger over te dragen aan de volgende generaties. En om deze ambitie te behalen werken we bij KWS door het hele land met eigen duurzaamheidsambassadeurs. Zij komen met duurzame initiatieven, pakken deze op en dragen zowel in- als extern ons duurzaamheidsbeleid uit.”

Aquavia

Aquavia uit Sas van Gent voert, met gebruikmaking van eigen werkschepen, onderhoud aan grootschalige en kleinschalige waterwerken uit. Het bedrijf is gespecialiseerd in natte infrastructuur zoals de aanleg van kademuren, steigers en remmingswerken.

M.J. Oomen

M.J. Oomen Riool- en Betontechniek B.V. is specialist in de aanleg en het onderhouden van rioleringen, gemalen en zuiveringen. M.J. Oomen heeft in Berkel-Enschot de eerste Biomakerij van Nederland gebouwd. Deze zuivert het afvalwater van de trapistenabdij (bekend van het La Trappe-bier)

Dijkverbetering langs de Mark Dintel Vliet in West-Brabant

Waterbouwwerken Albionkade Vlissingen.

biologisch met micro-organismen en siergewassen. Daarna wordt dit water weer in het productieproces van de abdij gebruikt. Ook een mooi staaltje van duurzaamheid!

KWS: diverse disciplines

KWS ontwerpt, bouwt, onderhoudt, beheert en exploiteert infra. Van stoep tot snelweg, over land en op het water; zowel boven als onder de grond. Met eigen materieel, dochterondernemingen en deelnemingen in het hele land voorziet KWS in diverse disciplines. Van advies tot asfaltproductie en van specialismen en kleinschalig werk voor gemeenten en particulieren tot omvangrijke multidisciplinaire projecten waar KWS de complete infrastructuur realiseert. Oud asfalt, licht verontreinigde grond en andere materialen worden bij KWS maximaal hergebruikt. Inmiddels bestaat nieuw asfalt tot wel 75 procent uit gerecycled materiaal.

 Aquavia

 M.J. Oomen

Feyter Forklift Services

REACHSTACKERS • EMPTY HANDLERS • TERMINAL TRACTORS • HEFRUCKS

Al zo'n 40 jaar is Feyter Forklift Services een sterke partner voor veel bedrijven in de havens en de industrie. We zijn gespecialiseerd in onderhoud, verhuur, verkoop en leasing van o.a. reachstackers, empty container handlers, terminal tractors en hefrucks. Met dit brede pakket aan producten en diensten zijn we in staat om klanten volledig te ontzorgen.

Feyter Forklift Services is officieel partner / dealer voor gerenommeerde merken zoals Kalmar, Terberg, Mitsubishi, CAT, Manitou en Kovaco.

Member of Feyter Group

Meer weten?

+31(0)115 641320

www.feyter.com

Containers & accommodation

CBOX
CONTAINERS

CBOX Containers

Tel: 085-2030902

E-mail: sales@cboxcontainers.nl

Website: www.cboxcontainers.nl

De klimaatsverandering en wisselende temperaturen hebben gevolgen voor de opslag **KOK Milieuopslagsystemen: innovatieve klimaatkamers**

KOK Milieuopslagsystemen uit het Gelderse Beneden-Leeuwen presenteert de geavanceerde klimaatkamers. Ze variëren van stellingcontainers tot inloopkluizen en bieden een revolutionaire oplossing voor de opslag van stoffen onder gecontroleerde temperaturen. Bovendien markeert de recente uitbreiding naar België een nieuwe fase.

In een tijd waarin klimaatverandering een urgente kwestie is, bieden de klimaatkamers van KOK Milieuopslagsystemen con-

Het atelier van KOK Milieuopslagsystemen.

creet uitkomst. Deze kamers stellen bedrijven in staat om op een verantwoorde manier om te gaan met hun opslagbehoeften, rekening houdend met de evoluerende eisen van het milieu.

Stellingcontainers

De klimaatkamers zijn stellingcontainers of inloopkluizen ont-

Stellingcontainer.

Warmtekamer met CV ketel en radiatoren.

worpen voor het opwarmen, koelen, of op constante temperaturen bewaren van stoffen. Deze kamers, geschikt voor binnen en buiten en in elke gewenste afmeting, bieden een temperatuurbereik van -18 °C tot +80 °C. Uitgerust met vries- en koelinstallaties, variërend van elektrisch tot op stoom of thermische olie gebaseerde verwarmingssystemen, voldoen ze aan de PGS 15:2016 richtlijn met ATEX (Ex) opties.

Stabiele omgeving

De temperatuurregeling, lokale of geïntegreerd in een 'factory control system', zorgt voor een nauwkeurige en stabiele omgeving. KOK Milieu maakt efficiënt gebruik van stoom met druk tot 5,5 bar voor verwarming, en een scala aan verwarmingsopties afgestemd op de specifieke behoeften van de klant.

Uitbreiding naar België

De expansie van KOK Milieuopslagsystemen naar België markeert een nieuwe mijlpaal in het streven naar wereldwijde milieubewuste oplossingen. Met tevens een vestiging in België, is KOK Milieuopslagsystemen klaar om haar innovatieve benadering van milieuopslag te delen en op maat gemaakte oplossingen te bieden aan een breder internationaal publiek.

Kwaliteitsvol maatwerk

Wat KOK Milieuopslagsystemen onderscheidt is kwaliteitsvol maatwerk. Het bedrijf gaat verder dan conventionele benaderingen door persoonlijk bij de klant te kijken en samen de ideale opslagoplossing te ontwerpen die perfect aansluit bij hun specifieke behoeften en beschikbare ruimte. Het resultaat is een op maat gemaakt systeem dat efficiëntie combineert met duurzaamheid.

Duurzame oplossing

KOK Milieuopslagsystemen verlegt grenzen met hun klimaatkamers, die niet alleen technologische hoogstandjes zijn, maar ook een duurzame oplossing bieden voor de uitdagingen van een veranderend klimaat.

Voor meer info:

NL: info@kokmilieu.nl
www.kokmilieu.nl

BE: info@kokmilieu.be
www.kokmilieu.be

KOK
Milieuopslagsystemen

INDUSTRIAL AND
MARITIME CLEANING

Zeeland Maritime Cleaning B.V.
Engelandweg 33 Ritthem (Haven 1133)
Tel: 0118-484038
Email: info@zmcleaning.nl
www.zmcleaning.nl

Van Hamburg Cleaning B.V.
Lorentzweg 15 Spijkenisse
Tel: 0181-612166
Email: info@vanhamburgcleaning.nl
www.vanhamburgcleaning.nl

Portugese marine tekent contract met Damen Shipyards voor innovatief Multi-Purpose Vessel Eerste schip dat oceaanonderzoek combineert met inzet van drones

De Portugese marine heeft Damen Shipyards Group gecontracteerd voor het ontwerp, de bouw en uitrusting van een ultramodern Multi-Purpose Vessel. Het contract werd ondertekend door admiraal Jorge Pires (directeur schepen) en Jan-Wim Dekker, CCO van Damen Shipyards Group.

Aan het project is een Europees aanbestedingsproces voorafgegaan. Het schip wordt gefinancierd door de Recovery and Resilience Facility (RRF) van de Europese Unie, die deel uitmaakt van NextGenerationEU (het economische herstellepakket ter ondersteuning van de EU-lidstaten die getroffen zijn door de COVID-19-pandemie).

Specifieke eisen

Damen heeft dit 107 meter lange Multi-Purpose Vessel ontwikkeld op basis van de specifieke eisen van de Portugese marine. Dit resulteerde in het ontwerp van een daadwerkelijk multifunctioneel platform, primair inzetbaar voor oceaanonderzoek, zoek- en reddingsacties, noodhulp en maritieme veiligheids- en marine-ondersteuningsoperaties. Het schip zal daartoe onbemande drones en helikopters kunnen inzetten.

Helikopters

Voor het oceaanonderzoek en de monitoringactiviteiten wordt het schip uitgerust met laboratoria en accommodaties voor wetenschappelijk personeel. Voor de marine ondersteuning wordt het onder andere mogelijk om vanuit de achtersteven Unmanned Underwater Vehicles (UUV's) en

Het contract werd ondertekend door admiraal Jorge Pires van de Portugese marine en CCO Jan-Wim Dekker van Damen Shipyards Group.

Unmanned Surface Vehicles (USV's) te lanceren. Dankzij het 94x11 meter metende vliegdek en de hangaars kan er gevlogen worden met helikopters en Unmanned Aerial Vehicles (UAV's).

Ziekenhuisfaciliteiten

Daarnaast krijgt het schip – dat door de Portugese marine als een Multi-Purpose

Vessel (PNM) geclassificeerd wordt – de beschikking over een vrachtdak van 650 vierkante meter, waar ruimte is voor twaalf 20-voet containers. Hierdoor kunnen modulaire systemen zoals ziekenhuisfaciliteiten of remoot operated vehicles (ROV) meegenomen worden.

Mijlpaal

„We zijn er trots op dat we geselecteerd zijn om dit spectaculaire schip voor de Portugese marine te bouwen”, aldus Arnout Damen, CEO van Damen Shipyards Group, na de ondertekeningsceremonie van het contract. „Wij zijn ervan overtuigd dat dit schip een belangrijke mijlpaal zal betekenen in de marinesector. Het is de eerste in zijn soort, met de meest uitgebreide mogelijkheden om alle soorten drones in te zetten. Het multifunctionele karakter van dit schip stelt de Portugese marine in staat om veeleisende missies te ondernemen en tegelijkertijd onderzoeksactiviteiten uit te voeren in de diepste delen van de oceaan. Het onderstreept ook de hechte relatie van Damen met de Portugese marine en is een nieuw voorbeeld van samenwerking in de Europese defensie-industrie.”

Portugese marine

De Portugese marine heeft momenteel twee door Damen gebouwde schepen in dienst. Dit zijn de 122 meter lange Bartolomeu Dias-klasse fregatten NRP Bartolomeu Dias en NRP D. Francisco de Almeida. Beide schepen dienden oorspronkelijk bij de Koninklijke Marine (als M-fregatten van de Karel Doorman-klasse) voordat ze een ingrijpend moderniseringsprogramma ondergingen, uitgevoerd door Damen en het Nederlandse Commando Materieel en IT (COMMIT) van het Ministerie van Defensie.

All-in-one partner voor vergroenings- en innovatietrajecten

Prior Green Energy biedt duurzame oplossingen

Prior Green Energy is de jongste loot aan de stam van de Prior Group. Het bedrijf biedt energiebesparende duurzaamheidsoplossingen aan, bijvoorbeeld voor zonnepanelen en energieopslagsystemen via accu's. Met een energiebeheersysteem door het plaatsen van zonnepanelen en accu's wordt een onafhankelijke positie verkregen ten opzichte van de netbeheerder.

Vanwege de congestieproblemen zijn ondernemingen tenslotte steeds meer gebaat bij onafhankelijkheid van het stroomnet.

Elektrisch

Meer en meer wordt er gebruik gemaakt van elektriciteit in het kader van de energietransitie. Elektrisch rijden neemt een enorme vlucht en de gasgestookte ketel wordt in toenemende mate vervangen door een warmtepomp of een hybride systeem. Gevolg is wel dat het energienet overbelast raakt waardoor energie-uitval kan ontstaan. Voor bedrijven waar bijvoorbeeld machines 24 uur per dag moeten draaien kan dat funest zijn.

Stroomdip en piekaftopping

Prior Green Energy maakt zich sterk om een stroomdip op te vangen door zelf opgewekte energie zoals de zonnestroom, automatisch in eigen accu's op te slaan. Grote bedrijven in de procesindustrie hebben bijvoorbeeld een noodaggregaat, maar dat geldt niet voor de gemiddelde MKB ondernemer. Als het stroomnet ineens uitvalt kan deze

MKB-ondernemer in de problemen komen. Machines en computers vallen dan ongecontroleerd uit, wat een behoorlijke schadepost kan veroorzaken. Daarnaast kunnen accu's helpen de energiepieken in een bedrijf af te toppen.

Zonnecarports en lichtgewicht panelen

Wanneer een bedrijf onvoldoende dakoppervlak beschikbaar heeft om zonnepanelen te plaatsen, maar nog wel eigen parkeerruimte beschikbaar heeft, kan het een mooie aanvulling zijn om met carports met daarop geplaatste zonnepanelen te werken. Daarnaast zijn veel daken van bedrijfshallen ook niet geschikt om het gewicht van zonnepanelen te dragen. Lichtgewicht panelen en carports kunnen dan een mooie oplossing zijn. Prior Green Energy is dealer van zulke carports en brengt graag in kaart wat de

mogelijkheden zijn voor bedrijven en instellingen.

Zelfvoorzienend

De zonnecarports helpen bedrijven zelfvoorzienend te worden, want ze leveren extra oppervlak voor zonnepanelen op en de opgewekte stroom kan direct gebruikt worden voor het opladen van elektrische voertuigen. Geen auto te laden of teveel aan stroom: dan kan deze uiteraard gebruikt worden voor kantoor, werkplaats, of bijvoorbeeld de eerder genoemde accu's.

Meer capaciteit

Door technische ontwikkelingen krijgen de accupakketten steeds meer capaciteit bij gelijkblijvend volume. Het is dan ook makkelijker geworden grotere hoeveelheden stroom op te slaan. Daarnaast kan gebruik gemaakt

Zonnecarport.

worden van subsidies of fiscale regelingen zoals de Energie-Investeringsaftrek (EIA).

Nieuwe ontwikkelingen

Nieuwe technologieën worden op de voet gevolgd, zoals bijvoorbeeld de mogelijkheden van brandstofcellen, al dan niet met vaste of mobiele tanks. Voor nadere info hierover kunnen bedrijven eveneens bij Prior terecht; er is inmiddels al veel mogelijk.

Brede dienstverlening

Naast duurzame energieoplossingen verleent Prior Group ook diensten op het gebied van subsidieadvies, bedrijfsadvies en technische dienstverlening met engineering, projectmanagement en realisatie. Tevens is er een nauwe samenwerking met het elektrotechnische zusterbedrijf PM Elektro uit Middelburg. Prior is zo uitgegroeid tot dé all-in-one partner voor verduurzamings- en innovatietrajecten.

Subsidieadvies

De wereld van subsidies wordt vaak als erg complex en ondoorzichtig gezien. Door deze onoverzichtelijkheid, de vele mogelijkheden én doordat subsidies in de regel vooraf moeten worden aangevraagd, laten ondernemingen veel kansen liggen. Prior Subsidieadvies

pleit voor 'subsidiebewust ondernemen' als onderdeel van de bedrijfsvoering. Haar dienstverlening omvat het hele traject van inventarisatie en aanvraag tot uitvoering en eindverantwoording van een subsidie.

Volop mogelijkheden in 2024

Prior onderstreept om bij eventuele subsidies vooraf te informeren naar de mogelijkheden

om geen financiële middelen mis te lopen. In 2024 zijn er weer volop subsidiemogelijkheden voor verduurzaming en innovatie. Voor energie- en milieu-investeringen als zonnepanelen, accu's, laadpalen etc. kan aanspraak gemaakt worden op fiscaal voordeel via de EIA en MIA/Vamil. Ook zijn er voor grotere PV-installaties mogelijkheden via de SDE subsidie. Daarnaast wordt gewerkt aan een nieuwe subsidieregeling voor energieopslag. Verder kan er weer subsidie verkregen worden voor elektrische bedrijfswagens en vrachtwagens middels de SEBA en AanZET subsidies. Het voordeel dat bedrijven behalen verschilt per regeling en type investering, maar kan al gauw hoog oplopen!

Diverse branches

Prior Subsidieadvies verleent haar diensten aan diverse soorten opdrachtgevers, uiteenlopend van MKB-bedrijven, grotere ondernemingen, overheden en woningcorporaties tot non-profit organisaties zoals verenigingen en stichtingen. Het bedrijf heeft ruime ervaring bij het aanvragen van subsidies voor diverse branches zoals (elektro)techniek, ict, aquacultuur, agrarische sector, machinebouw en meer. Er wordt ondersteuning geboden aan bedrijven en instellingen bij een grote diversiteit aan regelingen. Prior is goed op de hoogte van onder andere subsidieregelingen die technologische innovatie en duurzaamheid stimuleren. Zo zijn er dus interessante subsidieregelingen voor bedrijven die investeren in duurzaamheidsoplossingen zoals zonnepanelen, accu's en elektrische bedrijfswagens.

Nadere informatie

Bedrijven en instellingen kunnen vrijblijvend contact opnemen met Prior om de mogelijkheden omtrent verduurzaming en energiebeheer te bespreken.

Tel: 0118-674074

E-mail: info@priorgroup.nl

Website: www.priorgroup.nl

HEROS

WORKING FOR THE FUTURE

WAT OVER
BLIJFT IS
TOEKOMST

www.heros.nl

granova®

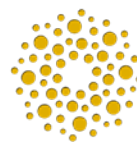
GRANUMIX
granova®

COMBIMIX
granova®

DRAINMIX
granova®

IMMOMIX
granova®

DSV bouwt duurzaam pharma magazijn in Gent

DSV start aan het Kluizendok in Gent het meest duurzame warehouse binnen de healthcare. Er zijn 350 extra banen mee gemeoid met diverse profielen, zoals logistieke medewerkers, technici en engineers. België is een belangrijk land voor DSV. Het streven is om op termijn ook verder uit te breiden in West-Vlaanderen en op de lijn Antwerpen-Gent.

Het nieuwe warehouse aan het Kluizendok wordt het meest duurzame pharma magazijn in de Benelux: zonder gasaansluiting en voorzien van zonnepanelen. De focus ligt volledig op de opslag en distributie voor één van de meest vitale sectoren in de economie: de gezondheidszorg ('healthcare'). Zoals materialen voor klinische proeven, geneesmiddelen voor mensen, medische apparaten, natuurlijke gezondheidsproducten, diergeneesmiddelen en farmaceutische grondstoffen. De oplevering zal over een jaar zijn.

110.000 m² loodsen

Op een terrein van 18 hectare wordt er voor 110.000 m² aan loodsen gebouwd. Deze nieuwe investering wordt dus gerealiseerd aan het Kluizendok, op de linkeroever van het Gentse deel van het grensoverschrijdende havengebied North Sea Port. Van hieruit kunnen deze goederen van en naar het Europese achterland worden vervoerd via wegtransport, met zeeschepen, binnenvaartschepen of per spoor. Als multimodale

Het Kluizendok, waar het nieuwe warehouse wordt gerealiseerd.

haven ligt North Sea Port op de kruisingen van al deze vervoersmogelijkheden.

Perfekte temperatuurregeling

Met haar logistieke diensten voorziet DSV in het nieuwe magazijn verschillende temperatuurregelingen voor farmaceutische producten bij elke stap in het proces. Het gebouw zal 6.000 m² temperatuurgecontroleerde opslagruimtes bevatten met omgevingstemperaturen van 2-8°C, -20°C en -40°C. Het nieuwe magazijn wordt gecertificeerd (Pharma QMS en GDP) zodat DSV er de gevoelige producten kan opslaan en distribueren overeenkomstig de geldende mondiale normen en regelgeving. Een afzonderlijk gedeelte dient voor de opslag en distributie van gevaarlijke goederen. Het magazijn is voorzien van maar liefst 110 docks waar vrachtwagens kunnen laden en lossen.

Doorgedreven automatisatie

De klanten van DSV kunnen eenvoudig in real time de voorraden controleren en leveringen beheren. Een reeks geautomatiseerde oplossingen voorziet in meer flexibiliteit in de zorglogistiek en er wordt onder meer gebruik gemaakt van geleide voertuigen. Het magazijn is ook voorzien van een automatisch opslag- en orderverzamelsysteem ('AutoStore') waardoor er sneller en efficiënter kan worden gewerkt. Hierdoor is er minder ruimte nodig en het is bovendien energiezuiniger. In het magazijn worden ook activiteiten met toegevoegde waarde (Value Added Logistics) uitgevoerd zoals het maken van displays, 'shrinking', verpakkings- en etiketteringsdiensten.

Groeiambities

„DSV is verheugd te kunnen starten met de bouw in Gent van het meest duurzame warehouse binnen de healthcare. Dit ultramoderne warehouse zal onze klanten voorzien van alle faciliteiten die zij nu én in de toekomst nodig hebben om hun groeiambities te kunnen realiseren”, aldus Peter Van der Maas, Executive Vice President, DSV Solutions Benelux.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijke kernwaarde van het bedrijf. DSV streeft ernaar het voortouw te nemen op weg naar een duurzamere toekomst voor de sector. DSV wil dan ook de milieu-impact tot een minimum beperken. Het bedrijf werkt gasvrij en draait op hernieuwbare energie. Er zullen ten behoeve van het meest duurzame pharma magazijn in de Benelux ook zonnepanelen worden geplaatst en indien mogelijk komen er ook windmolens. Energieoverschotten zullen worden opgevangen met batterijen en teruggeven worden aan het net.

Supply chain-oplossingen

DSV levert en beheert elke dag supply chain-oplossingen voor duizenden bedrijven, variërend van het kleine familiebedrijf tot de grote multinational. Haar bereik is wereldwijd, maar de aanwezigheid is lokaal en dicht bij de klanten. Meer dan 75.000 medewerkers in meer dan 80 landen werken gepassioneerd aan diensten van hoge kwaliteit. Het concern is een dynamische organisatie die inclusiviteit en diversiteit stimuleert.

CBOX Containers 125e lid van Amsterdam IJmuiden Offshore Ports (AYOP) Netwerken op Offshore Energy

Offshore Energy in de RAI te Amsterdam was een geslaagd spektakel. Zo was het ook weer een drukte van belang op het AYOP-paviljoen, vertrouwd gepositioneerd vlakbij de ingang. Op dinsdag 29 november opende CBOX Containers als 125e lid van Amsterdam IJmuiden Offshore Ports het AYOP-paviljoen met een standhoudersontbijt.

Het was een drukte van belang op het AYOP-paviljoen in de RAI.

CBOX Containers verhuurt en verkoopt nieuwe en gebruikte containers, variërend van zeecontainers tot offshore DNV containers, geschikt voor opslag, transport en accommodatie.

Aanjager

AYOP wil via samenwerking het Noordzeekanaalgebied tot dé Nederlandse offshore- en energy hotspot van Nederland maken. Dit krijgt in de praktijk gestalte door mensen en bedrijven met elkaar te verbinden. Zo profileert AYOP zich in toenemende mate als aanjager van de offshore wind energiesector in het Noordzeekanaalgebied.

Gehele keten

In de netwerkvereniging is de gehele keten in de offshore industrie in het Noordzeekanaalgebied vertegenwoordigd. Het zijn bedrijven, regionale overheden en kennis- en onderwijsinstellingen die actief zijn in de traditionele offshore olie & gas, decommissioning en de offshore windenergiesector.

Breed gedragen

„Onze leden zijn met name actief in offshore windonderhoud (inclusief kabellogistiek),

boorprojecten voor gasexploratie, aanpassingen en onderhoud van werkschepen en platforms, en het demonteren van offshore constructies en schepen. Ook logistieke dienstverleners, HR-bedrijven en facilitaire dienstverleners zijn bij ons aangesloten. We worden dus breed gedragen en zijn blij met de komst van CBOX als 125e lid van AYOP. De jarenlange ervaring van CBOX Containers in de sector en de kennis die zij met de andere leden kunnen delen is van grote meerwaarde voor AYOP”, aldus AYOP-directeur Dionne Ruurda.

Synergie

Frank ter Haak, directeur Business Development bij CBOX Containers: „Nadat ik bij mijn vorige werkgever al had ervaren hoe effectief de synergie binnen AYOP werkt, was het voor ons een logische keuze om

ook met CBOX lid te worden. We geloven in de kracht van samenwerking en verbinding binnen de offshore sector en zien in AYOP de ideale plek om bij te dragen aan de energietransitie.”

Cohesie

„We zijn blij met de groei die we als vereniging doormaken, maar groei is geen doel op zich. Een nieuw lid moet vooral een aanvulling op het geheel zijn, een versterking van de keten. De leden moeten cohesie hebben, elkaar in samenwerking en delen van kennis kunnen vinden. Alleen dan kunnen we die grote opgave van de energietransitie aan”, vervolgt Dionne.

Offshore containers

Vandaag de dag vinden steeds meer offshore containers hun weg naar de offshore

energiesector waaronder olie- en gaswinning en windmolenparken vallen. Met de komst van nieuwe windparken op zee zal dat alleen maar toenemen. Een offshore container is speciaal ontworpen om de extreme offshore omstandigheden te weerstaan. Ze zijn veel robuuster dan gewone zeecontainers en kunnen dus letterlijk tegen een stootje.

Transport en opslag

Offshore containers, ook wel genoemd CCU's (Cargo Carrying Units) worden gebruikt om materialen en goederen te transporteren en op te slaan, zoals zware offshore materialen als reserveonderdelen, apparatuur, pijplijnen, buizen, kettingen en haken, voor bijvoorbeeld laswerk op de bodem op de zee. Maar ook bijvoorbeeld voor het transport en de opslag van big bags met grout, een mortel waarmee bij de installatie van wind-

molenparken op zee, de windmolens op de zeebodem worden verankerd.

Veiligheid

„Veiligheid staat natuurlijk altijd voorop in de offshore. Onze containers voldoen daarom aan de DNV 2.7-1 / ISO 10855 offshore standaard, reglementen opgesteld volgens 'Det Norske Veritas' (DNV). Dit is een Noors classificatiebureau voor de energie-, maritieme-, olie- en gasindustrie. Deze normering garandeert en waarborgt de consistentie, robuustheid én veiligheid van de container. Een must”, benadrukt Frank ter Haak.

Vloot

De vloot van CBOX Containers bestaat uit verschillende maten en uitvoeringen, inclusief maatwerkmodificaties. Behalve offshore DNV containers verhuurt en verkoopt het bedrijf ook zee- en opslagcontainers, koelcontainers, cabincontainers en milieucontainers.

CBOX Containers opereert vanuit Amsterdam en heeft tevens vestigingen in Hongkong, Shanghai, Sydney en Antwerpen.

Op woensdag 29 november was er een sfeervolle haringparty, georganiseerd door Zeehaven IJmuiden.

Sfeervolle haringparty

Naast het standhoudersontbijt (gesponsord door CBOX Containers) verzorgde WIND op beide dagen van Offshore Energy een lunch en was er een Happy Hour op dinsdagmiddag van Peterson, Citymarketing Velsen en Noordzeevis IJmuiden. De koffie en thee werden op beide dagen vers gezet door BD Containers. Zeehaven IJmuiden organiseerde op woensdagmiddag een sfeervolle haringparty. De verse haring (smaakvol geserveerd met augurken en uien) was van uitstekende kwaliteit. De haringkar draaide dan ook overuren.

BOEKBESPREKINGEN

De wereld van de familie Blaeu

Bij uitgeverij Walburg Pers verscheen het boek "De wereld van de familie Blaeu". Kees Zandvliet tekende als auteur.

Familie Blaeu

De Nederlandse drukkers en uitgevers beheersten in de zeventiende eeuw de wereldmarkt. Drie generaties van de familie Blaeu werden vanwege hun monumentale uitgaven het beroemdste. De grote betekenis van de familie wordt weerspiegeld in een van de vijftig vensters van de canon van Nederland.

Kaartenmaker

Willem Jansz Blaeu stond aan de wieg van de dynastie van uitgevers en kaartenmakers. Willems zoon Joan Blaeu was kaartenmaker van de VOC, uitgever van prachtig ingekleurde atlanten op groot formaat en bestuurder van Amsterdam. Tientallen, zo niet honderden tekenaars; graveurs, drukkers, redacteuren, 'afsetters' (inkleulers op gravures), auteurs, stuurlieden, collega-drukkers en boekverkopers werkten voor of samen met de familie Blaeu.

Netwerk

In dit boek is er speciale aandacht voor het uitgebreide netwerk van de familie Blaeu en daarmee ook voor opvallende vrouwen, zwarte schepen, regenten en vorsten, huwelijkskeuzes, verzamelaars, de hunkering naar Italië, grondbezit, vetmesten van ossen en Atlantische handel.

Net als alle publicaties van Walburg Pers buitengewoon interessante lectuur!!

"De wereld van de familie Blaeu (ISBN 9 789462 499416) telt 381 pagina's, werd gebonden als hardback uitgegeven. Het boek kost 49.99 euro. Aankopen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Postbus 4159, 7200BD Zutphen. Tel. +32(0)575.510522. Bestellen kan via de Walburg Pers website. In België wordt het boek verdeeld door Agora Uitgeverscentrum, Aalst/Erembodegem. Tel. 0032(0)53.78.87.00, Fax 0032(0)53.78.26.91, www.boekenbank.be, E-mail: admin@agorabooks.com.

De grootste slavenhandelaren van Amsterdam

Bij uitgeverij Walburg Pers verscheen zopas het boek "De grootste slavenhandelaren van Amsterdam. Over Jochem Matthijs en Coenraad Smitt". Ramona Negron en Jessica den Oudsten tekenden als auteurs.

West-Indische Compagnie

De jaren 1730 vormen een keerpunt in de Nederlandse slavennijsgeschiedenis: de West-Indische Compagnie verliest haar monopolie op de trans-Atlantische slavenhandel, waarop verschillende handelaren in de Republiek besluiten hun schepen in te zetten voor de private slavenhandel. Zo ook Jochem Matthijs en Coenraad Smitt. In ruim dertig jaar tijd verscheep ze tussen de 11.000 en 13.000 slaafgemaakte mensen van West-Afrika naar Suriname.

't Gezegende suikerriet
Ramona Negron en Jessica den Oudsten vertellen aan de hand van de reis van een van

de eerste private slavenschepen, 't Gezegende suikerriet (1743-1745), het tot nu toe onbekende verhaal van de slaafgemaakte mensen en de bemanningsleden aan boord, de betrokken plantage-eigenaren in Suriname en de werkwijze van Amsterdams grootste slavenhandelaren.

Net als alle publicaties van Walburg Pers buitengewoon interessante lectuur!!

"De grootste slavenhandelaren van Amsterdam" (ISBN 9 789462 499270) telt 264 pagina's, werd als softback uitgegeven. Het boek kost 29.99 euro. Aankopen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Postbus 4159, 7200BD Zutphen. Tel. +32(0)575.510522. Bestellen kan via de Walburg Pers website. In België wordt het boek verdeeld door Agora Uitgeverscentrum, Aalst/Erembodegem. Tel. 0032(0)53.78.87.00, Fax 0032(0)53.78.26.91, www.boekenbank.be, E-mail: admin@agorabooks.com.

Beyond the Horizon

Onlangs verscheen bij Flying Focus BV het prachtige fotoboek uit getiteld "The Dutch Offshore, Beyond the Horizon". Zoals de titel al laat vermoeden biedt het boek prachtige luchtfoto's van de offshore activiteiten in het Nederlandse gebied van de Noordzee.

Olie- en gaswinning

Die offshore activiteiten moet men zien in de breedste betekenis van het woord: olie- en gaswinning, windturbineparken, sleepvaart, zwaar en uitzonderlijk transport...

Maritime onderwerpen

Over de jaren heen wist Flying Focus zich een stevige reputatie op te bouwen voor haar prachtige publicaties met uitzonderlijk mooie beelden, vaak genomen in extreme weersomstandighe-

den (storm, sneeuw). Hoewel gespecialiseerd in maritieme onderwerpen biedt Flying Focus ook zeer mooie landschap- en natuurboeken. Jaarlijks brengt Flying Focus ook prachtige kalenders op de markt, die heel vaak in de collecties van verzamelaars hun weg vinden.

Publicaties

Herman IJsseling is steeds de fotograaf van dienst. Het loont echt de moeite de website van Flying Focus te raadplegen om een overzicht te krijgen van de vele prachtige publicaties die beschikbaar zijn.

Net als alle andere uitgaven is nu ook "The Dutch Offshore, Beyond the Horizon" (ISBN 978-90-79716-28-9) een echte aanrader. Het boek telt 156 pagina's en werd als hardback op groot formaat (30 x 30 cm) uitgegeven. Het boek kost 34,50 euro maar is echt 'value for money!' Aankopen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij Flying Focus BV, Postbus 55, 1790 AB Den Burg. Tel. 0031(0)222 728128. Email: info@flyingfocus.nl. Zie ook www.flyingfocus.nl.

KWS, dé specialist in infrastructuur

Zowel over land als op het water

KWS gaat verder dan alleen bouwen en onderhouden, wij zijn ook toegewijd aan duurzaamheid en innovatie. Wij gebruiken de nieuwste methoden en technologieën om onze projecten zo duurzaam mogelijk te maken en we werken voortdurend aan nieuwe manieren om de impact van infrastructuur op het milieu te minimaliseren.

Neem contact met ons op en ontdek hoe wij u kunnen helpen bij het realiseren van uw project. Kijk op www.kws.nl

CON
NECT
ING
YOU

PORT OF MOERDIJK

VIERDE ZEEHAVEN VAN NATIONAAL BELANG

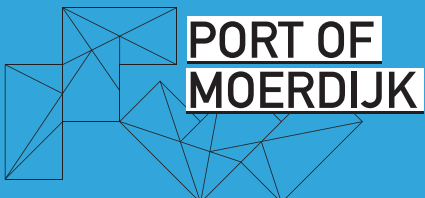
TWEEDE CONTAINERHAVEN VAN NEDERLAND

TWEEDE ECONOMISCHE MOTOR VAN BRABANT

WERK VOOR RUIM 19.000 MENSEN

FOCUS OP CIRCULAIRE CHEMIE EN DUURZAME EUROPESE LOGISTIEK

KNOOPPUNT VOOR SHORTSEA, BINNENVAART, SPOOR, WEG EN BUISLEIDING

WWW.PORTOFMOERDIJK.NL